

HAVA SAHASI SAVAŞI

Türkiye, Avrupa'nın Trafik Yükünü Nasıl Taşıyor?

22 | Yapay Zekâ ile Havacılık: Bugünün Gerçekleri ve YARININ FIRSATLARI

30 | Anadolu'nun Göğüne Kanat Açan Çocuk

58 | TÜSHAD Buluşmalarının İlki Düzenlendi

PROPERTY
AWARDS
★★★★★

GOLD
AWARD

LAGOON VERDE

BEST
SOCIO-CULTURAL
DEVELOPMENT

2025

En İyi
Sosyo-Kültürel
Proje dalında
Altın Ödül
kazanmıştır.

DND | Lagoon Verde

TÜSHAD
TÜM SİVİL HAVACILAR DERNEĞİ

TÜSHAD ÜYELERİNE ÖZEL
TÜM İNDİRİMLERE EK

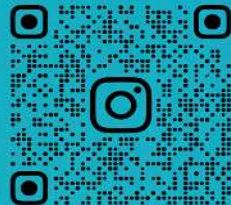
%35 PEŞİN
48 AY VADE

DND imzasını taşıyan Kuzey Kıbrıs'ın İskele bölgesindeki ödüllü projesi Lagoon Verde sadece bir yaşam alanı değil aynı zamanda geleceğin yatırım fırsatıdır. Lagoon Verde yeşil alanları devasa ada havuzu Verde Köy Pazarı ve sosyal yaşamı ile tam bir rezidans ve tatil köyü konsepti sunuyor.

GAZİMAĞUSA ŞEHİR MERKEZİ 15 dakika	MARİAÇHI BEACH CLUB 7 dakika	HASTANE 10 dakika	ERİCAN HAVALİMANI 45 dakika	LONG BEACH SAHİL 5 dakika	LEFKOŞA 35 dakika	GİRNE 45 dakika	Arsa Alanı 43,179 m ²	İnşaat Alanı 23,463 m ²	Havuz Alanı 2,250 m ²	Ada Havuz Alanı 3,500 m ²	Yeşil Alan 4,278 m ²

DND GROUP

Bahçeşehir 1.Kısım Mah. Dalgıçkuşu Cad.
Defne 05 Ada/ Villa 2 Bahçeşehir - İstanbul
info@dndgroup.com.tr

@DNDTURKEY

+90 212 403 03 63

+90 533 511 05 60

www.dndgroup.com.tr

TÜSHAD ÜYELERİNE ÖZEL TÜM İNDİRİMLERE EK

%50 PEŞİN 18 AY VADE

Geçitkale’de 5 Kat İmarlı 2.2 Emsal Oranına Sahip
Altyapısı Tamamlanmış Arsa!

Neden Kuzey Kıbrıs?

12 milyon yolcu kapasitesi, 30+ destinasyon
Küresel eğitimde yükselen güç
Geleceğin Singapur’u” olma potansiyeli
Yüksek Döviz Getirisi

DND GROUP

Bahçeşehir 1.Kısım Mah. Dalgıçkuşu Cad.
Defne 05 Ada/ Villa 2 Bahçeşehir - İstanbul
info@dndgroup.com.tr

+90 212 403 03 63

+90 533 511 05 60

www.dndgroup.com.tr

Kampanya 31.12.2025
tarihine kadar geçerlidir.

@DNDTURKEY

Tüm Sivil Havacılar Derneği İktisadi İşletmesi Adına İmtiyaz Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Arif Ali GEZMİŞOĞLU

Yayın Komisyonu Başkanı ve Genel Yayın Yönetmeni

Dr. Muhittin Hasan UNCULAR

Yayın Kurulu

Çağrı KAYA

Dr. Levent KAYA

İslam GÜRE

Reklam Rezervasyon

0505 231 08 58

İletişim

TÜSHAD

Tüm Sivil Havacılar Derneği
Yenibosna Merkez Mah. Çınar Caddesi
No:6/1 Bahçelievler-İSTANBUL
Tel: +90 542 388 7423 info@tushad.org

    /tushadorg

Tasarım

W. Beyond Phygital Agency

Uygulama

Fer Medya

0212 486 39 36

Dergide yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına, röportajlardaki görüşler sahiplerine, reklamlar ise reklam verenlere ait olup TÜSHAD.org sorumluluk üstlenmez. Kaynak göstermek şartıyla alıntı yapılabilir. TÜSHAD.org ücretsiz olarak okuyucusuna ulaştırılmaktadır.

TÜSHAD'dan Gökyüzüne Uzanan Birliktelik

Sivil havacılık; mesafeleri kısaltan, kültürleri buluşturan ve ortak bir dili olan büyük bir dünyadır. TÜSHAD – Tüm Sivil Havacılar Derneği olarak bizler, bu dünyanın her noktasında Türk sivil havacılığının sesi olma sorumluluğuyla hareket ediyoruz. Geride bıraktığımız dönem, bu sorumluluğun sahada karşılık bulduğu, yoğun ve gurur verici bir süreç oldu.

Büyüyen Üyelik Yapımız, Güçlenen Derneğimiz

Her geçen gün artan üye sayımız, TÜSHAD'a duyulan güvenin ve derneğimizin sektördeki karşılığının en somut göstergesidir. Farklı alanlardan, farklı tecrübelerden gelen üyelerimizle; bilgi paylaşımının, mesleki dayanışmanın ve ortak aklın gücünü büyötmeye devam ediyoruz.

TÜSHAD Buluşmaları: Yeni Bir Geleneğin İlk Adımı

Daha önceleri farklı yerlerde yaptığımız artık Dernek binamızda başlattığımız TÜSHAD Buluşmalarının yeni yönetimde ilk ikisi, sektörümüzün değerli isimlerinden Sn. Halil Tokel ve Dr. Mahmut Demirkan ile gerçekleştirmiş olmanın gururunu yaşıyoruz. Bu buluşmalar; deneyimin aktarıldığı, ilhamın paylaşıldığı ve geleceğe dair fikirlerin filizlendiği kalıcı bir platform olma yolunda ilerlemektedir.

Çağrı KAYA

Tüm Sivil Havacılar Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Yurt Dışında TÜSHAD: Kıtaları Aşan Temaslar

TÜSHAD olarak yurt dışı temaslarımızda, Türk sivil havacılığının küresel ölçekteki gücünü ve temsil kabiliyetini sahada hissetmeye devam ediyoruz.

Bu kapsamda;

- Türk Hava Yolları'nın en uzak uçuş noktası olan Melbourne Ofisi'ni ziyaret ederek, kıtalar arası bir vizyonun somut karşılığına tanıklık ettik.
- Türk Hava Yolları Panamâ Satış Ofisi ziyaretimizle, Orta ve Güney Amerika'daki operasyonel yapı ve pazarlama faaliyetleri üzerine verimli görüşmeler gerçekleştirdik.

Bu ziyaretler, TÜSHAD'ın yalnızca ulusal değil, küresel bir perspektife sahip bir sivil havacılık derneği olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur.

İstanbul Dışı İlk Üye ve Paydaş Ziyareti: Antalya

Derneğimizin ilk dışı üye ve havacılık paydaşları ziyareti kapsamında Antalya'da gerçekleştirdiğimiz temaslar; yerelde güçlü, genelde bütüncül bir yaklaşımın önemli bir adımı olmuştur. Antalya, bu anlamda TÜSHAD için ayrı bir değer taşımaktadır.

Bir Haftada Rekor Söyleşi

7 Aralık Dünya Sivil Havacılık Günü vesilesiyle;

- Elazığ Fırat Üniversitesi
- Konya Karatay Üniversitesi
- Eskişehir Teknik Üniversitesi
- Gelişim Üniversitesi
- Ağrı Doğubeyazıt Uğrak Köy Okulu

ziyaretlerimizle, bir hafta içerisinde en fazla söyleşi gerçekleştirdiğimiz anlamlı ve yoğun bir süreci geride bıraktık. Gençlerimizle ve çocuklarımızla havacılığı konuşmak, geleceğin sektör profesyonellerine ilham vermektir.

20. Yıla Doğru

TÜSHAD'ın 20. kuruluş yılını, Nisan 2026'da üyelerimizle birlikte düzenlemeyi planladığımız özel bir akşam yemeği organizasyonu ile taçlandırmayı hedefliyoruz. Bu organizasyon; geçmişin emeğini, bugünün birlikteliğini ve geleceğin vizyonunu aynı masada buluşturacaktır.

Üyelerimize Değer Katan Adımlar

Üyelerimiz için Diş hastanesi, banka, motosiklet, emlak, kahve, restoran ve benzeri alanlarda hayata geçirdiğimiz anlaşmalarla; TÜSHAD üyeliğinin somut faydalarını artırmaya devam ediyoruz. Derneğimiz, yalnızca temsil eden değil; üyesine değer katan bir yapıdır.

Açık Kapı, Güçlü Bağ

Dernek binamızda bizleri ziyaret eden onlarca üyemizi ve misafirimizi ağırlamak, TÜSHAD'ın samimi, erişilebilir ve birleştirici kimliğinin en güzel göstergesidir.

Sektörün Önemli Kurumlarıyla Temas

Türk Hava Yolları, SunExpress, Singapur airlines ve Corendon Hava Yolları ziyaretlerimiz ile;

HAVA-İŞ Genel Merkezi ve Antalya Şubesi ziyaretlerimiz, sektör içi iş birliğini ve karşılıklı anlayışı güçlendiren önemli temaslar olmuştur.

Bugün geldiğimiz noktada biliyoruz ki; TÜSHAD'ın asıl gücü, üyelerinin inancında, emeğinde ve ortak vizyondadır. Gökyüzünü ortak paydamız bilerek, Türk sivil havacılığını daha ileriye taşımak için kararlılıkla çalışmaya devam edeceğiz.

Dr. Muhittin Hasan UNCULAR

TUSHAD.org

Genel Yayın Yönetmeni & TUSHAD Yönetim Kurulu
Başkan Yardımcısı

Yeni Bir Yıla, Yeni Bir Ufka...

Kıymetli Havacılık Dostları,

Dergimizin yeni yıldaki ilk sayısıyla huzurlarınızda olmanın mutluluğunu yaşıyoruz. 2026 senesinin ülkemize ve tüm insanlığa sağlık, huzur, mutluluk ve barış getirmesini temenni ediyorum.

AI teknolojilerinin hızla gelişmeye ve büyümeye başladığı günümüzde havacılığın içinde de yapay zeka ciddi rol üstlenmeye başlamıştır. Yıllar önce pilotsuz havayolu uçaklarının geleceği tartışmalarına şahit olduğumuzda o dönem bazı arkadaşlarımız bunu derin bir hayret ile karşılıyordu. Bugün havacılığın bir çok alanında yapay zeka bazlı teknolojiler çığır açmaya devam etmektedir.

Biz de bu sayımızda dergimizin kapak dosyası başta olmak üzere yapay zekadan destek alarak bir deneme yapmak istedik. Yapay zekaya son altı ay içinde ülkemizde ve dünyada havacılık

sektöründe olan gelişmeleri sorduk ve kısa kısa haber metinleri ile toplamasını istedik. Dergimizin bu sayısında bu kısma da yer verdik. Havacılığın içinden çok kıymetli arkadaşlarımızın kaleme aldığı bölümlere de dergimizin bir rutini olarak bu sayımızda da yer vermeye çalıştık.

Takip etmekte yönetim kurulu üyelerinin dahi güçlük çektiği derneğimizin yoğun faaliyetlerinin de yer aldığı bölümümüz bu sayımızı da renklendirmeye devam etmektedir.

Konu havacılık olunca seyahat tutkunları da bu konseptin vazgeçilmez bir parçası olmaktadır. Dergimizin bu sayısında yine bir klasik olacak şekilde seyahat yazılarına da yer verdik.

Bu vesileyle emeği geçen gerek yönetim kurulu üyelerimize, gerekse havacılık dostlarına teşekkürlerimi arz ederim ve hepinizin yeni yılını kalbi selam ve saygılarımla kutlarım. Kazasız, kırımsız emniyetli uçuşlar dilerim.

.....

dergi@tushad.org email adresine havacılık dergimizde yayınlanmasını istediğiniz yazılarınızı gönderebilirsiniz.

BU RAMAZAN

Kalbine DOKUN

ÇOCUK PAKETİ

750₺

KUMANYA

1750₺

BAYRAMLIK

2500₺

FİTRE/FİDYE

240₺

İFTAR

240₺

240₺ FİTRE / FİDYE Yaz
8868'e Gönder

yetim
VAKFI

ONLINE BAĞIŞ
www.yetimvakfi.org.tr
0212 970 6060

SEKTÖREL

- 22 Yapay Zekâ ile Havacılık: Bugünün Gerçekleri ve Yarının Fırsatları

SEKTÖREL

- 30 Anadolu'nun Göğüne Kanat Açan Çocuk

GEZİ/YORUM

- 48 Hindistan: Ruhun Çağrısına Açılan Kapı

- 50 Fas'ın Zamansız Şehirleri Mistik Marrakeş ve Eğlenceli Fes

SEKTÖREL

54

**Uçak İçi Tekstillerinin Hijyeni Artık
İstanbul Havalimanı Apron
Bölgesindeki Tesisimizden Sağlanıyor**

SEKTÖREL

56

**Bölgesel Turizmin Hava Ulaşımı İle
Entegrasyonu: Alanya Perspektifi**

TÜRKİYE & DÜNYA

10

**Türk Hava Yolları Asya ve
Amerika hatlarında kapasite
artışına gitti**

10

**Pegasus Airlines yakıt
verimliliği odaklı filo
dönüşümünü hızlandırdı**

10

**Sabiha Gökçen
Havalimanı'nda yolcu akışı
yeniden düzenlendi**

12

**Türkiye-Afrika uçuş ağında
yeni destinasyonlar öne
çıkıyor**

14

**Orta Doğu havayolları
premium kabin yatırımlarını
artırıyor**

16

**Elektrikli ve hibrit uçak
projeleri
test aşamasında**

16

**Havacılıkta yapay zekâ
destekli güvenlik sistemleri
yaygınlaşıyor**

18

**Afrika iç hat havacılık pazarı
büyüme kaydetti**

18

**Orta Doğu'da dijital havacılık
yatırımları hızlandı**

20

**Havacılık bakım-onarım
pazarında kapasite ihtiyacı
arttı**

TÜSHAD'DAN HABERLER

58

TÜSHAD Buluşmalarının İlki Düzenlendi

60

**TÜSHAD Anadolu'da Göklerin Geleceği
ile Buluşma**

63

**8 Aralık Uluslararası Sivil Havacılar Günü
Kapsamında Geleceğin Havacılarıyla
Buluştuk**

Türk Hava Yolları Asya ve Amerika hatlarında kapasite artışına gitti

Türk Hava Yolları, son beş aylık dönemde filosuna kattığı yeni nesil geniş gövdeli uçaklarla uzun menzilli uçuş kapasitesini artırdı. İstanbul merkezli Asya ve Amerika hatlarında frekansların yükseltilmesiyle birlikte şirket, artan uluslararası yolcu talebine daha etkin yanıt vermeyi hedefliyor. Yetkililer, bu adımın İstanbul'un küresel aktarma merkezi rolünü daha da güçlendirdiğini belirtiyor.

İstanbul Havalimanı Avrupa hava trafiğinde liderliğini korudu

İstanbul Havalimanı, sonbahar ve kış aylarını kapsayan dönemde günlük uçuş ve yolcu sayılarında Avrupa'nın en yoğun havalimanları arasında yer almaya devam etti. Transit yolcu trafiğindeki artış ve hava trafik yönetimindeki operasyonel verimlilik, bu performansın temel unsurları olarak öne çıktı.

Pegasus Airlines yakıt verimliliği odaklı filo dönüşümünü hızlandırdı

Pegasus Airlines, yeni nesil dar gövdeli uçak yatırımlarını artırarak yakıt tasarrufu ve maliyet kontrolü odaklı büyüme stratejisini sürdürdü. Şirketin Avrupa ve Orta Doğu hatlarında kullandığı modern uçakların, karbon emisyonlarını azaltmada önemli rol oynadığı ifade ediliyor.

Türkiye'de havalimanı terminallerinde modernizasyon ivme kazandı

Artan yolcu talebiyle birlikte Türkiye genelindeki havalimanlarında terminal modernizasyon projeleri hız kazandı. Yapılan yatırımların, özellikle yoğun sezonlarda yolcu konforunu ve hizmet kalitesini artırması amaçlanıyor.

Türkiye hava kargo pazarında dijital dönüşüm öne çıktı

Türkiye merkezli hava kargo operatörleri, dijital hava konşimentosu ve anlık takip sistemlerinin kullanımını yaygınlaştırdı. Sektör temsilcileri, dijitalleşmenin operasyon sürelerini kısalttığını ve şeffaflığı artırdığını vurguluyor.

Sabiha Gökçen Havalimanı'nda yolcu akışı yeniden düzenlendi

Pegasus Airlines, yeni nesil dar gövdeli uçak yatırımlarını artırarak yakıt tasarrufu ve maliyet kontrolü odaklı büyüme stratejisini sürdürdü. Şirketin Avrupa ve Orta Doğu hatlarında kullandığı modern uçakların, karbon emisyonlarını azaltmada önemli rol oynadığı ifade ediliyor.

Turkish Airlines increases long-haul capacity on Asia and Americas routes

Turkish Airlines expanded its long-haul capacity over the past five months by inducting new-generation wide-body aircraft into its fleet. The carrier increased frequencies on Asia and Americas routes via Istanbul, aiming to respond to growing international passenger demand and further strengthen Istanbul's role as a global transfer hub.

Istanbul Airport maintains its position among Europe's busiest hubs

Istanbul Airport continued to rank among Europe's busiest airports during the autumn and winter period, driven by rising transit passenger numbers and efficient air traffic management. Airport officials highlighted operational resilience as a key factor behind sustained performance.

Pegasus Airlines accelerates fuel-efficient fleet transformation

Pegasus Airlines stepped up investments in next-generation narrow-body aircraft, reinforcing its fuel-efficiency-focused growth strategy. The modern fleet operating across Europe and the Middle East is expected to contribute to lower operating costs and reduced carbon emissions.

Airport terminal modernization gains momentum across Turkey

Rising passenger demand has accelerated terminal modernization projects at airports across Turkey. The upgrades are designed to improve passenger comfort and service quality, particularly during peak travel seasons.

Digital transformation reshapes Turkey's air cargo market

Turkish air cargo operators expanded the use of digital air waybills and real-time tracking systems in recent months. Industry representatives noted that digitalization shortened processing times and enhanced operational transparency.

Passenger flow optimization implemented at Sabiha Gökçen Airport

Sustainable aviation fuel (SAF) emerged as a key agenda item for Turkey's aviation sector. Airlines and fuel suppliers have intensified pilot projects and infrastructure studies to support future SAF deployment.

Türkiye’de sürdürülebilir havacılık yakıtı çalışmaları hızlandı

Sürdürülebilir havacılık yakıtı, son dönemde Türkiye’de havacılık sektörünün öncelikli gündem maddelerinden biri haline geldi. Havayolları ve yakıt tedarikçileri, pilot projeler ve altyapı yatırımları üzerinde yoğunlaşıyor.

Türkiye–Afrika uçuş ağında yeni destinasyonlar öne çıkıyor

Türk Hava Yolları, Afrika kıtasındaki uçuş ağını genişleterek yeni destinasyonlar ekledi. Bu genişlemenin ticaret, turizm ve diplomatik ilişkiler açısından önemli katkılar sağlaması bekleniyor.

Havacılıkta pilot ve teknisyen ihtiyacı yeniden gündemde

Filo büyümeleri ve artan uçuş sayıları, havacılık sektöründe nitelikli insan kaynağı ihtiyacını yeniden ön plana çıkardı. Havayolları ve eğitim kuruluşları, yeni pilot ve teknisyen yetiştirmeye yönelik programlarını genişletiyor.

Türkiye havacılık sektörü 2026 planlamalarına başladı

Artan yolcu talebiyle birlikte Türkiye genelindeki havalimanlarında terminal modernizasyon projeleri hız kazandı. Yapılan yatırımların, özellikle yoğun sezonlarda yolcu konforunu ve hizmet kalitesini artırması amaçlanıyor.

Boeing üretim süreçlerinde kalite odaklı yeniden yapılanmaya gitti

Amerikalı uçak üreticisi Boeing, son aylarda üretim ve kalite kontrol süreçlerini kapsayan kapsamlı bir yeniden yapılanma süreci başlattı. Şirket, teslimat istikrarını sağlamayı ve müşteri güvenini güçlendirmeyi hedefliyor.

Airbus geniş gövdeli uçak siparişlerinde artış kaydetti

Uluslararası uzun menzilli seyahatteki toparlanma, Airbus’ın geniş gövdeli uçaklarına olan talebi artırdı. Özellikle Asya-Pasifik ve Orta Doğu pazarlarından gelen siparişler dikkat çekiyor.

Turkey–Africa flight network continues to expand

Sustainable aviation fuel (SAF) emerged as a key agenda item for Turkey's aviation sector. Airlines and fuel suppliers have intensified pilot projects and infrastructure studies to support future SAF deployment.

Turkey–Africa flight network continues to expand

Turkish carriers expanded their flight networks across Africa by adding new destinations and frequencies. The expansion is expected to support trade, tourism, and diplomatic ties between Turkey and African nations.

Pilot and maintenance workforce demand rises across aviation

Fleet growth and increasing flight activity have renewed demand for pilots and maintenance technicians. Airlines and training organizations are scaling up recruitment and training programs to address workforce needs.

Turkish aviation industry begins planning for 2026

Airlines and airport operators in Turkey initiated early capacity and operational planning for 2026, with sustainability and financial discipline highlighted as key priorities.

Boeing launches quality-focused restructuring of production processes

Aircraft manufacturer Boeing launched a comprehensive restructuring of its production and quality control processes. The company aims to stabilize deliveries and restore customer confidence following recent challenges.

Airbus records increased demand for wide-body aircraft

The recovery of long-haul international travel boosted demand for Airbus wide-body aircraft. Orders from Asia-Pacific and Middle Eastern carriers stood out in recent months.

Orta Doğu havayolları premium kabin yatırımlarını artırıyor

Orta Doğu merkezli havayolları, yüksek gelirli yolcu segmentine yönelik premium kabin yatırımlarına hız verdi. Kabin konforu ve hizmet kalitesi, bölgesel rekabetin ana unsurlarından biri haline geldi.

Asya-Pasifik iç hat pazarında büyüme sürüyor

Asya-Pasifik bölgesinde iç hat uçuşları, artan iç turizm ve ekonomik hareketlilikle birlikte istikrarlı büyümesini sürdürüyor. Havayolları, kapasite artırımıyla talebe karşılık veriyor.

Küresel hava kargo pazarı dengelenme sürecine girdi

Pandemi sonrası dalgalı bir seyir izleyen hava kargo pazarı, son aylarda daha dengeli bir yapıya kavuştu. E-ticaret kaynaklı taşımalar talebi destekleyen ana unsur olarak öne çıkıyor.

SAF yatırımları Avrupa ve ABD'de hız kazandı

Avrupa ve ABD'de sürdürülebilir havacılık yakıtı üretimine yönelik yatırımlar hızlandı. Havayolları, karbon emisyonlarını azaltma hedefleri doğrultusunda SAF kullanımını artırmayı planlıyor.

Küresel havayolu ittifakları ağ yapılarını gözden geçiriyor

Değişen yolcu talebi ve pazar dinamikleri, küresel havayolu ittifaklarını rota ağlarını ve ortaklık yapılarını yeniden değerlendirmeye yöneltti.

Dijital kabin uygulamaları yolcu deneyimini dönüştürüyor

Yeni nesil uçaklarda sunulan yüksek hızlı internet ve dijital kabin uygulamaları, yolcu deneyimini havayolları için önemli bir rekabet unsuru haline getirdi.

Middle Eastern airlines expand investments in premium cabins

Middle Eastern airlines increased investments in premium cabin products to strengthen competitiveness in the high-yield passenger segment. Cabin comfort and service quality have become key differentiators.

Asia-Pacific domestic aviation market continues steady growth

Domestic air travel across the Asia-Pacific region maintained steady growth, supported by rising domestic tourism and economic activity. Airlines responded by adding capacity on key routes.

Global air cargo market enters a stabilization phase

After a volatile post-pandemic period, the global air cargo market showed signs of stabilization. E-commerce shipments remained a major driver of demand.

SAF investments accelerate in Europe and the United States

Europe and the United States accelerated investments in sustainable aviation fuel production facilities. Airlines view SAF as a critical tool for reducing aviation-related carbon emissions.

Global airline alliances review network structures

Shifting passenger demand prompted global airline alliances to reassess route networks and partnership structures to improve flexibility and efficiency.

Digital cabin technologies reshape passenger experience

High-speed connectivity and digital cabin applications on next-generation aircraft are transforming passenger experience and becoming a competitive differentiator for airlines.

Uçak kiralama pazarında dar gövdeli uçaklara yönelim arttı

Leasing şirketleri, kısa ve orta menzilli uçuşlara uygun dar gövdeli uçaklara olan talebin arttığını belirtiyor. Esnek filo yönetimi bu tercihte belirleyici oluyor.

Avrupa hava sahasında kapasite sorunları yeniden gündemde

Avrupa'da yoğun sezon öncesinde hava sahası kapasitesi ve gecikme riskleri yeniden tartışılmaya başlandı. Yetkililer, koordinasyonun artırılması gerektiğini vurguluyor.

Elektrikli ve hibrit uçak projeleri test aşamasında

Kısa menzilli bölgesel uçuşlara yönelik elektrikli ve hibrit uçak projeleri, son dönemde test uçuşlarına odaklandı. Ticari kullanım için orta vadeli hedefler öne çıkıyor.

Havacılıkta yapay zekâ destekli güvenlik sistemleri yaygınlaşıyor

Havayolları ve otoriteler, uçuş emniyetini artırmak amacıyla veri analitiği ve yapay zekâ destekli risk tahmin sistemlerine yatırım yapıyor.

Havalimanı perakende gelirleri toparlanma gösterdi

Yolcu trafiğindeki artış, havalimanı perakende ve duty-free gelirlerinde belirgin bir toparlanma sağladı. İşletmeciler, ticari alan yatırımlarını artırıyor.

Uçuş ekipleri için görev ve dinlenme kuralları güncellendi

Bazı ülkelerde uçuş ekiplerinin görev ve dinlenme sürelerine ilişkin düzenlemeler güncellendi. Amaç, operasyonel güvenliği ve uçuş emniyetini artırmak.

Narrow-body aircraft gain traction in the leasing market

Aircraft lessors reported increased demand for narrow-body aircraft, driven by their suitability for short- and medium-haul routes and flexible fleet management strategies.

European airspace capacity constraints resurface

Ahead of peak travel periods, concerns over airspace capacity and delays resurfaced across Europe, prompting calls for enhanced regional coordination.

Electric and hybrid aircraft projects advance to testing stages

Electric and hybrid aircraft projects targeting short-haul regional operations progressed into advanced testing phases, with commercial deployment envisioned in the medium term.

AI-driven safety systems gain wider adoption in aviation

Airlines and regulators increasingly invested in artificial intelligence-based safety analytics to enhance risk prediction and operational safety.

Airport retail revenues rebound alongside passenger growth

Rising passenger traffic supported a noticeable rebound in airport retail and duty-free revenues, encouraging operators to expand commercial areas.

Crew duty and rest regulations updated in several regions

Several countries updated flight crew duty and rest regulations to enhance operational safety amid increasing flight activity.

Afrika iç hat havacılık pazarı büyüme kaydetti

Afrika kıtasında iç hat uçuşları, bölgesel ekonomik hareketlilik ve nüfus artışıyla birlikte büyüme gösterdi. Havayolları yeni hatlar açmaya yöneliyor.

Afrika'da yeni havalimanı projeleri hız kazandı

Artan yolcu ve kargo talebi, Afrika genelinde yeni havalimanı projelerini gündeme taşıdı. Kamu-özel sektör iş birlikleri öne çıkıyor.

Afrika hava kargosu tarım ihracatını destekliyor

Taze tarım ürünlerinin Avrupa ve Orta Doğu'ya taşınması, Afrika hava kargosunun en önemli büyüme alanlarından biri haline geldi.

Orta Doğu havayolları filo büyümesini sürdürüyor

Körfez merkezli havayolları, uzun menzilli uçak yatırımlarına devam ederek küresel ağlarını genişletiyor.

Orta Doğu havalimanları transit merkez rolünü güçlendirdi

Bölgedeki büyük havalimanları, Avrupa-Asya-Afrika bağlantılarında transit yolcu sayısını artırdı.

Orta Doğu'da dijital havacılık yatırımları hızlandı

Orta Doğu havayolları, operasyonel verimlilik ve yolcu deneyimi için dijital dönüşüm projelerine ağırlık veriyor.

African domestic aviation markets record growth

Domestic air travel across Africa expanded, supported by regional economic activity and population growth. Airlines responded by opening new routes.

New airport development projects accelerate across Africa

Rising passenger and cargo demand accelerated new airport development projects across the continent, often backed by public-private partnerships.

Air cargo supports Africa's agricultural exports

The export of fresh agricultural products to Europe and the Middle East positioned air cargo as a key growth driver for African economies.

Gulf airlines continue long-haul fleet expansion

Gulf-based carriers sustained long-haul fleet expansion, reinforcing their global network strategies.

Middle Eastern airports strengthen their transit hub role

Major airports in the Middle East increased transit passenger volumes, enhancing their role as global connection hubs.

Digital aviation investments accelerate in the Middle East

Middle Eastern airlines accelerated investments in digital operations to boost efficiency and passenger experience.

Jet yakıtı fiyatlarındaki dalgalanma havayollarını zorluyor

Küresel enerji piyasalarındaki belirsizlik, jet yakıtı fiyatlarının dalgalı seyrini sürdürmesine neden oluyor. Havayolları maliyet yönetimine odaklanıyor.

Havalimanlarında biyometrik yolcu sistemleri yaygınlaşıyor

Temassız yolcu deneyimi hedefiyle biyometrik geçiş sistemleri, birçok havalimanında standart uygulama haline geliyor.

Havacılık bakım-onarım pazarında kapasite ihtiyacı arttı

Artan uçak sayısı ve yoğun kullanım, bakım-onarım tesislerine olan ihtiyacı artırdı. Yeni MRO yatırımları gündemde.

Havacılık finansmanında yeşil tahviller öne çıkıyor

Sürdürülebilirlik odaklı projeler, havacılık sektöründe yeşil tahvil ve benzeri finansman araçlarını ön plana çıkardı.

Küresel havacılık sektörü 2026'ya temkinli iyimserlikle giriyor

Sektör temsilcileri, 2026 yılına yönelik beklentilerde kontrollü büyüme, mali disiplin ve sürdürülebilirlik başlıklarını öne çıkarıyor.

Jet fuel price volatility challenges airline cost management

Volatile jet fuel prices driven by global energy market uncertainty continued to pressure airline cost management strategies.

Biometric passenger processing expands at airports

Airports increasingly adopted biometric passenger processing systems to support seamless and contactless travel experiences.

Growing fleets increase demand for MRO capacity

Expanding global fleets drove higher demand for maintenance, repair, and overhaul (MRO) services, prompting new investments.

Green bonds gain prominence in aviation financing

Sustainability-focused projects elevated the role of green bonds and similar financing instruments within the aviation sector.

Global aviation enters 2026 with cautious optimism

Industry stakeholders entered 2026 with cautious optimism, emphasizing controlled growth, financial discipline, and sustainability as core priorities.

Yapay Zekâ ile Havacılık: Bugünün Gerçekleri ve

YARININ FIRSATLARI

Havacılık tarihinde teknoloji her zaman kritik bir rol oynamıştır, fakat yapay zekâ gibi ileri teknolojilerin devreye girmesiyle birlikte sektör artık yalnızca gelişmiyor; çevresindeki bütün denklemleri dönüştürüyor. Uçuş planlamasından teknik bakıma, kargo yüklemesinden hava trafik kontrolüne, apron akışından yolcu deneyimine kadar yüzlerce farklı sürecin aynı anda işlediği bu dev operasyon ağı, her gün milyarlarca veri üretiyor. Bu veriyi anlamlandırmak için milyonlarca satırlık kodlara, yüksek kapasiteli hesaplama altyapılarına ve sürekli öğrenen algoritmalara ihtiyaç var. Yapay zekâ tam bu noktada devreye giriyor ve havacılığın görünmeyen omurgasını oluşturan tüm süreçleri daha akıllı, daha güvenli, daha hızlı ve daha öngörülebilir bir hâle getiriyor. Artık havacılık yalnızca gökyüzünde ilerleyen uçaklardan ibaret değil; yerde, terminalde, bakım hangarında ve kontrol kulelerinde sürekli çalışan bir zeka katmanı var.

Modern uçakların her uçuş esnasında ürettiği veriler yıllar önce hayal bile edilemeyecek büyüklükte. Motor içi sıcaklık değişimleri, aerodinamik basınç sensörleri, uçuş veri kayıt cihazları, yakıt tüketimi, irtifa değişimleri, yüzlerce parçaya ait titreşim ölçümleri ve daha binlerce parametre... Bu devasa veri yığını, yapay zekânın ham maddesi hâline gelmiş durumda. Kokpitteki sistemler pilotlara yalnızca bilgi sunmakla kalmıyor, bu bilgiyi analiz edip geleceğe dair öngörüler de üretiyor. Hava durumu modellerini karşılaştıran, türbülans ihtimalini dakikalar öncesinden hesaplayan, jet stream değişimlerini yakıt tüketimi ile birlikte optimize eden ve uçuş süresine etki edebilecek yüzlerce değişkeni aynı anda değerlendiren yapay zekâ, pilotun karar kalitesini güçlendiren ikinci bir zihin gibi çalışıyor. Artık birçok ticari uçuşta rota optimizasyonunun yalnızca manuel deneyime değil, veri biliminin sağladığı büyük perspektife dayandığını biliyoruz. Bu da her gün global havacılıkta milyonlarca dolar yakıt tasarrufu, on binlerce ton CO₂ salımında azalma ve çok daha güvenli uçuşlar anlamına geliyor. Yalnızca uçağın ürettiği bilgiler değil pilotların kokpitte kullandıkları tabletlerde yer alan her bir veri ve verinin işlenmiş, kullanılabilir hali olan bilgi de oldukça önemlidir. Kokpit dünyasında yapay zekânın en somut hissedildiği alanlardan biri de pilotların vazgeçilmez hali gelen EFB—Electronic Flight Bag cihazları. Bir zamanlar sadece PDF prosedürleri ve statik haritalar barındıran bu tabletler, artık uçuşun her anını yorumlayan gelişmiş birer operasyon beyni gibi çalışıyor.

Yeni nesil EFB'ler, uçak telemetrisiyle sürekli iletişimde kalarak rüzgâr bileşeni değişikliklerini, kalış-performans hesaplarını, frenle-

me verimliliğini, pist kontaminasyonunu, rota üzerinde beklenen hava olaylarını ve yakıt optimizasyon önerilerini dinamik olarak güncelleyebiliyor. Yapay zekâ destekli modüller, pilotların uçuş öncesi briefing alışkanlıklarını analiz edip hangi bilgiye hangi aşamada ihtiyaç duyulduğunu öğreniyor; böylece kritik veriler tam o anda ekrana geliyor. Örneğin, kalkışa sadece birkaç dakika kala pistin durumu değiştiğinde EFB tüm performans hesaplarını otomatik yeniden çalıştırıp, gerekli hız değişimlerini ve güvenlik limitlerini saniyeler içinde gösteriyor. Turbulence Aware, Smart NOTAM Filter, Predictive Taxi Routing gibi yeni nesil uygulamalar ise pilotun karar yükünü azaltarak kokpitte bilişsel trafiği optimize ediyor. Kısacası EFB, yalnızca dijital bir uçuş çantası olmaktan çıkıp, pilotla birlikte düşünen ve uçuşun bütün operasyonel bağlamını gerçek zamanlı yorumlayan bir yapay zekâ kokpit asistanına dönüşmeye başlamış durumdadır.

Hava trafik yönetimi, belki de yapay zekânın etkisini en dramatik şekilde gösterdiği alanlardan biri. Yoğun bir hava sahasında aynı anda

yüzlerce uçağın konumunun, hızının, yönünün, yaklaşma sırasının ve pist kullanım önceliklerinin manuel olarak yönetildiğini düşünmek bile zorlayıcı. Yapay zekâ sistemleri ise sadece uçakların bulunduğu yerleri değil, birkaç dakika sonra nerede olacaklarını da yüksek doğrulukla tahmin edebiliyor.

Bu öngörüler sayesinde kontrolörler yalnızca mevcut duruma değil, gelecekte oluşabilecek potansiyel tikanıklıklara da hazırlıklı oluyor. Yaklaşma saharındaki yoğunluk azalmadan önlemler alınabiliyor, pist değişimleri daha doğru zamanlanıyor ve hava sahası kapasitesi gerçek zamanlı olarak optimize ediliyor. Bu dönüşüm ilerleyen yıllarda "sıfır gecikme" hedefinin temelini oluşturacak.

Havacılığın olmazsa olmazı bakım süreçleri de yeni bir döneme girmiş durumda. Geleneksel bakım takvimleri yerini artık uçağın kendi kendini analiz ettiği, yapay zekânın sürekli sağlık kontrolü yaptığı bir düzene bırakıyor. Predictive maintenance adı verilen bu teknoloji, uçağa ortaya çıkabilecek arızaları günler öncesinden tahmin ederek

operasyon planlamasının çok daha net yapılmasını sağlayabilmektedir. Motor içindeki en ufak titreşim anomalisinden hidrolik sistemdeki mikroskobik basınç sapmalarına kadar her detay yapay zekâ tarafından inceleniyor. Bu incelemenin sonucunda bakım ekipleri artık arızayı bekleyen değil, arızayı engelleyen bir yapıya kavuşuyor. Bu da hem maliyetleri azaltıyor hem de uçak kullanılabilirlik oranlarını artırarak havayollarına çok yüksek operasyonel esneklik sağlıyor.

Apron ve ramp operasyonları, havalimanı operasyonlarının en karmaşık katmanlarından biri. Uçağın kapıya yanaşması, yolcuların iniş-binişi, yakıt ikmali, yükleme-boşaltma, su-servis işlemleri, pushback hazırlığı, bagaj arabalarının trafiği... Hepsisi dakikalar içinde kusursuz bir koordinasyonla gerçekleşmeli. Yapay zekâ, apronun bu hızlı ritmini görünmez bir trafik yönetimiyle kontrol ediyor. Kamera sistemleri ve sensörler aracılığıyla araç hareketleri izleniyor, ekipman

konumları takip ediliyor, çakışma riskleri tespit ediliyor ve bir gecikme ihtimali daha oluşmadan ekipler yönlendiriliyor. Bu otomatik akış, apron güvenliğini de önemli ölçüde artırıyor. Artık sistemler bir aracın yanlış şeritte ilerlediğini, bir bagaj arabasının kontrolsüz hızlandığını, pushback bölgesinde izin dışı bir hareket olduğunu anlık olarak tespit edebiliyor.

Kargo tarafında yaşanan değişim ise başlı başına devrim niteliğinde. Dünya ticaretinin en kritik taşıyıcısı olan hava kargoda, yapay zekâ yalnızca operasyon süreçlerini hızlandırmakla kalmıyor, geliri doğrudan etkileyen kararlar veriyor. Yüklerin hacim ve ağırlık analizleri görüntü işleme sistemleriyle otomatik yapılıyor. Paletleme ve konteyner yerleşiminde hem hacim hem ağırlık merkezine göre en ideal dağılım belirleniyor.

Bu akıllı yerleşim sayesinde uçak daha dengeli uçuyor, yakıt tüketimi azalıyor ve aynı uçuşta daha fazla

kargo taşınabiliyor. Güvenlik tarafında ise X-ray ve CT cihazlarının ürettiği görüntüler yapay zekâ modelleri tarafından saniyeler içinde taranarak riskli nesneler insan gözünün ayırt edemeyeceği bir hassasiyetle tespit ediliyor.

Yolcu deneyimi de bu dönüşümden büyük pay alıyor. Uzun bekleme süreleri, karmaşık yönlendirmeler, biniş kapısı değişiklikleri, bagaj takibi gibi geçmişte stres yaratan süreçler artık büyük ölçüde yapay zekâ tarafından yönetiliyor. Biyometrik tanıma teknolojileriyle yolcu güvenlikten daha hızlı geçiyor, boarding süresi kısalıyor, terminal içindeki yoğunluk akıllı ekranlarla dengelemiyor, yolcu ihtiyacını söylemeden anlayan sistemler kişiselleştirilmiş bilgilendirmeler gönderiyor. Yolcu henüz sormadan uçuş kapısı, bagaj durumu, gecikme ihtimali veya terminal yoğunluğu hakkında bilgilendiriliyor. Yapay zekâ, havacılığın en insani tarafında bile büyük bir görünmez yardımcı rolü üstlenmiş durumda.

Tüm bu gelişmelere rağmen havacılığın geleceğinde çok daha büyük bir dönüşüm bizi bekliyor. Otonom uçuş sistemleri, kokpitte yapay zekâ eş pilotları, şehir içi hava tak-sileri, drone trafik yönetim ağları, tamamen elektrikli uçakların enerji optimizasyonu, karbon ayak izinin milimetrik hesapla minimize edildi-ği uçuş planlama sistemleri ve he-nüz tasarım aşamasında olan yeni nesil hava araçlarının test süreçle-rinde yapay zekâ destekli simülasyonlar... Havacılık artık yalnızca bu-günü değil, geleceğin gökyüzünü de tasarlayan bir zekâyla yönetiliyor.

Türkiye'nin küresel havacılık sahne-sinde gösterdiği yükselişin ardında, bugün dünya havacılığının dijital dönüşüm yarışında Türkiye'nin adını en güçlü şekilde yukarı taşıyan kurum: Turkish Airlines'ın vizyonu, yalnızca uçuş ağıyla değil, arkasın-daki teknoloji gücü olan Turkish Technology'nin sınıf atlatan mühendislik kabiliyetiyle büyüyor. Bugün THY'nin operasyonel çevikliği, dakiklik performansı, uçuş güvenliği, bakım verimliliği, kargo yönetimi ve müşteri deneyimi gibi yüzlerce kritik metriği; veriyle nefes alan, yapay zekâ ile öğrenen, uçtan uca entegre dijital sistemler tarafından yönetiliyor. Bu sistemlerin her satırı, her entegrasyonu, her algoritması ise Turkish Technology'nin geliştirdi-ği yerli, bağımsız, ölçeklenebilir ve dünya standartlarını aşan yazılım altyapılarının üzerinde yükseliyor. Artık Türk sivil havacılığını ileriye taşıyan unsur yalnızca filo büyüklüğü ya da yeni hat açmak değil; gerçek güç, THY'nin tüm operasyonunu tek bir dijital sinir ağı gibi birbirine bağlayan bu teknoloji ekosistemi.

Turkish Technology'nin imzasını taşıyan yapay zekâ çözümleri, yalnızca süreçleri otomatikleştirmekle kalmıyor; havacılığın doğasına özgü karmaşık, riskli ve kritik karar süreç-

lerini insandan daha erken görüp daha hızlı yorumlayabilen bir operasyon zekâsı oluşturuyor. Uçakların motorlarından akan titreşim verilerini gerçek zamanlı analiz eden bakım tahmin sistemleri, yüz binlerce uçuş parametresini işleyen rota optimizasyon motorları, apron üzerindeki ekipman hareketlerini otomatik izleyen görüntü işleme modelleri, yük yerleşimini maksimum verimle hesaplayan kargo algoritmaları ve terminaldeki yolcu akışını öngören davranışsal yapay zekâlar... Bunların hepsi, THY'nin artık yalnızca bir havayolu değil, dünyanın teknoloji üreten havayollarından biri olduğunu kanıtlıyor. Üstelik bu başarı sadece teknik üstünlük değil; küresel rakiplerin lisansladığı sistemleri satın almak yerine, kendi mühendisleriyle üreten, geliştiren, iyileştiren, ihraç edebilen bir yaklaşımı temsil ediyor.

Bugün havacılık dünyasında vizyoner olmak, sadece gökyüzüne hâkim olmakla değil, veriye, algoritmalara ve yapay zekâyâ hâkim olmakla mümkün. Turkish Airlines ise bu vizyonu, Turkish Technology'nin mühendislik aklıyla aynı potada eriterek benzersiz bir dönüşüm gerçekleştiriyor. Sonuç; dışa bağımlı olmayan, kendi dijital kasını kendi inşa eden, teknolojiyle uçuş bütün-

lüğünü tek merkezden yöneten ve geleceğin havacılık standartlarını bugünden belirleyen bir ekosistem.

Kısacası THY'nin başarısı artık sadece rotalarda değil; kullandığı uçağın her sensöründe, terminaldeki her kamerada, operasyondaki her kararda çalışan yapay zekâ ve benzeri teknolojilerin mimarisinde kendini gösteriyor. Bu sinerji, Türkiye'yi havacılıkta sadece bir kullanıcı değil, teknoloji üreten bir küresel güç konumuna taşıyor.

Sonuç olarak yapay zekâ, havacılık sektörünün tüm katmanlarında büyüyen bir sinir ağı gibi çalışıyor. Bir bakım teknisyeninin gözünden kaçabilecek en küçük anomaliyi, bir dispeçerin ekranında göremeyeceği riskli yoğunluk artışını, bir yolcunun fark etmeyeceği terminal akış sorununu ve bir kargo memurunun hesaba katamayacağı hacim hesaplamasını yapay zekâ anında analiz edebiliyor. Bu da sektöre yalnızca hız değil, güvenlik, verimlilik, sürdürülebilirlik ve operasyonel mükemmeliyet kazandırıyor. Gelecekte havacılığın başarısı, yalnızca uçak sayısında değil; o uçakları yöneten, bakımını yapan, uçuşunu planlayan ve tüm sistemleri birbirine bağlayan yapay zekâ altyapısının gücünde ölçülecek.

HAVA SAHASI SAVAŞI

Türkiye, Avrupa'nın Trafik Yükünü Nasıl Taşıyor?

Modern havacılıkta asıl rekabet pistte değil, gökyüzünde yaşanıyor.

Giriş: Gökyüzünde Yeni Dönem

Küresel havacılık sektörü, pandemi sonrası dönemde yalnızca toparlanmadı; adeta yeniden hızlandı. Bastırılmış talep, genişleyen filolar, düşük maliyetli taşıyıcıların agresif büyümesi ve e-ticaret kaynaklı kargo trafiği, hava sahalarını tarihte görülmemiş bir baskı altına soktu.

Bugün sorun artık kaç uçağın havalandığı değil.

Asıl soru şu: Bu uçaklar, gökyüzünde ne kadar güvenli, ne kadar düzenli ve ne kadar öngörülebilir yönetilebiliyor?

Modern havacılıkta rekabet, uçak sayısı ya da havalimanı büyüklüğüyle ölçülüyor. Hava sahası yönetimi, ülkelerin havacılık gücünü belirleyen en kritik faktör hâline gelmiş durumda.

Gökyüzünde Yeni Rekabet Alanı

Son yıllarda Avrupa hava sahasında yaşananlar, bu yeni rekabetin en çarpıcı örneklerini sunuyor. Trafik artıyor, ancak hava sahası kapasitesi aynı hızla genişleyemiyor. Sektör planlamaları, insan kaynağı ve altyapı, artan talebin gerisinde kalıyor.

Artık havayolları için en kısa rota değil, en istikrarlı rota tercih ediliyor.

Dakikaların saatlere, saatlerin zincirleme gecikmelere dönüştüğü bir ortamda; hava sahası, görünmeyen ama operasyonel kaderi belirleyen bir unsur hâline gelmiş durumda.

Avrupa Hava Sahasında Yapısal Kriz

Avrupa hava sahası bugün yalnızca yoğun değil; yapısal bir kriz içinde.

Başlıca sorunlar net:

- Kronik ATC personel açığı
- Sıklaşan sendikal grevler
- Katı ve uzun süreli askerî hava sahası kısıtları
- Parçalı ve karmaşık NOTAM yapısı

Paris, Frankfurt ve Londra gibi ana hub'larda gecikmeler artık istisna değil; sistemin doğal bir parçası hâline gelmiş durumda. Bir ülkede başlayan aksama, kısa sürede tüm kıtaya yayılıyor.

Avrupa havacılığı bugün kapasite yönetmiyor; kriz yönetmeye çalışıyor.

Türkiye Hava Sahasının Stratejik Konumu

Aynı dönemde Türkiye hava sahası, çok daha zorlu bir tabloyla karşı karşıya kaldı. Asya, Avrupa ve Afrika arasındaki jeostratejik konumu nedeniyle Türkiye, yalnızca kendi trafiğini değil; kıtalararası akışı da yönetmek zorunda.

Buna rağmen Türkiye hava sahası:

- Artan transit uçuşlara
- Bölgesel siyasi gerilimlere
- Küresel trafik dalgalanmalarına rağmen operasyonel sürekliliğini korumayı başardı.

Türkiye artık yalnızca bir geçiş ülkesi değil; hava sahası yöneten bölgesel bir merkez konumunda.

Operasyonel Yönetim ve Esneklik

Bu başarının arkasında klasik kapasite artırımı değil, esnek yönetim modeli bulunuyor.

Türkiye'de hava sahası yönetimi:

- Dinamik sektör açma
- Anlık trafik yeniden dağıtımı
- Alternatif rota üretimi
- Sivil–asker etkin koordinasyon üzerine kurulu.

Yoğun saatlerde bile sistem, “kilitlenmek” yerine akış üretmeyi tercih ediyor. Bu yaklaşım, gecikmeleri sınırlandırıyor, havayollarının planlama kabiliyetini artırıyor ve yolcu deneyimini doğrudan iyileştiriyor.

Görünmeyen Kahramanlar: Hava Trafik Kontrolörleri

Bu sistemin merkezinde, çoğu zaman fark edilmeyen bir meslek grubu var: hava trafik kontrolörleri.

Yüksek stres altında, saniyelerle yarışan kararlarla yüzlerce uçağın güvenliğini sağlayan bu profesyoneller:

- Trafik yoğunluğunu
- Hava koşullarını
- Teknik sınırlamaları aynı anda yönetiyor.

Modern radarlar ve dijital sistemler önemli; ancak insan faktörü, hava sahası yönetiminde hâlâ belirleyici unsur.

Havacılığın gerçek yükünü, sessizce onlar taşıyor.

Avrupa – Türkiye Hava Sahası Karşılaştırması

Rakamlar, tabloyu net biçimde ortaya koyuyor:

- Avrupa’da ortalama gecikmeler: 20–40 dakika
- Türkiye’de ortalama gecikmeler: 5–10 dakika
- Avrupa’da grev riski: yüksek
- Türkiye’de grev riski: yok
- Avrupa’da katı hava sahası kullanımı
- Türkiye’de esnek ve dinamik yapı

Fark, teknoloji ya da uçak sayısında değil; yönetim felsefesinde ortaya çıkıyor.

Yeni Havacılık Paradigması

Bugünün havacılığında başarı:

- En büyük filoya sahip olmakla değil
- En büyük havalimanını işletmekle değil en öngörülebilir hava sahasını sunmakla ölçülüyor.

Havayolları için güvenilirlik, yolcular için zaman, ülkeler için ise stratejik güç anlamına geliyor.

Bu yeni dönemde başarı: Pistte değil, gökyüzünde yazılıyor.

Anadolu'nun Göğüne Kanat Açan Çocuk

Anadolu'nun bereketli topraklarında, buğday başaklarının sarıya döndüğü, kekik kokularının rüzgârla köylere yayıldığı, uzaklarda türkü seslerinin yankılandığı bir diyarda, küçük bir köy varmış.

Bu köyün adı Gökkaya imiş.

Gökkaya'da herkes toprağı, suyu, taşı, ağacı sever; sabah ezanıyla uyanır, güneşin doğuşunu da batışını da sanki ilk defa görüyormuş gibi hayranlıkla izler, göğे bakmadan güne başlamazmış. Gökkaya'nın insanı çalışkan, yüreğı pamuk gibi, sözü mert, kalbi genişmiş.

Bu köyde, gözleri gökyüzüne âşık, yüreğı uçmaya sevdalı bir çocuk yaşamış.

Adı, Ali'ymiş.

Ali'nin Saçları rüzgârda dağılan kara, gözleri yıldız gibi parlak; ayakları ise çoğu zaman çorak topraklarda, taşların üzerinde yalınayak dolaşmış. Ama aklı hiç yerde değil, hep gökteymiş.

Gökyüzünden geçen her uçağa, her bulutta, her turna sürüsüne bakar, içinden hep aynı şeyi geçirirmiş.

“Bir gün ben de uçacağım... Hem de öyle bir uçacağım ki; Anadolu'yu bir uçtan bir uca göreceğim!”

Ali'nin babası Mehmet, tarlada çalışan, sabah erkenden kalkıp güneşi tarlada karışıl原因, akşamüstü güneşi yine tarlada uğurlayan bir çiftçiymiş.

Annesi Fatma ise tandırda ekmek yapan, yufkaları incelttikçe dualar eden, gözleri merhametle dolu, sesi ninni gibi yumuşak bir kadıymış.

Ali ne zaman tarlaya babasına yardım etmeye gitse, tırmığın ucunu toprağa saplar, başını kaldırıp gökyüzüne dalarmış. Bir gün yine böyle dalıp gitmişken, babası Mehmet gülerek sormuş,

“Ula oğul, yine nereyi seyrediyon sen öyle? Toprak burda, senin göz hep gökte.”

Ali mahcup ama heyecanla cevap vermiş:

“Baba, ben büyüyünce pilot olacağım. Şöyle koca bir uçak süreceğim. Şu tarlanın, şu dağın, şu derenin üstünden geçeceğim. Anadolu'nun her köşesini gökten göreceğim.”

Babası elindeki tırmığı bırakıp Ali'nin omzuna dokunmuş:

“İyi de oğul, uçmak kolay mı? Önce okuyacan, çalışacan, zorluklara göğüs gecen. Pilot olmak yürek ister, akıl ister, emek ister.”

Ali'nin gözleri daha da parlamış:

“Babam, emek benden, dua sizden. Hiç korkmam ben zorluktan.”

O anda, uzaktan, gökyüzünde süzülen bir uçak sesi duyulmuş. Köyün üzerinden geçen bu uçağı herkes başını kaldırıp izlerken, Ali'nin kalbi sanki göğsünden çıkacak gibi hızla atmış.

Ali'nin köyde en çok sevdiği yer, derenin yanındaki yaşlı çınar ağacının altıymış. Bu çınarın gölgesinde köyün yaşlıları toplanır, geçmişten hikâyeler anlatır, eski ozanların türkülerini söylerlermiş.

Bir gün Ali yine oraya gitmiş. Orada her zamanki gibi köyün en yaşlılarından olan “Vecihi Amca” oturuyormuş. Köylüler ona şaka yollu “Vecihi Hoca” dermiş, çünkü eskiden askerdeyken uçaklarla ilgili işler yapmış, havacılığa meraklıymış. İsminin de ünlü Türk havacısı Vecihi Hürkuş'a benzemesi köydekilere ayrı bir gurur verirmiş.

Ali, Vecihi Amca'nın yanına oturmuş:

"Amca, bana yine uçakları anlatır mısın?" demiş.

Vecihi Amca, kirli beyaz sakalını sıvazlamış, gözlerinde yılların biriktirdiği bir ışık yanmış:

"Anlatırım oğul, anlatmasına da... Sen bu kadar uçmayı seviyon da, hiç bizim gökten uçan ozanları, dervişleri, seyahları duydun mu?"

Ali şaşırmış:

"Onlar da mı uçmuş?"

Vecihi Amca gülmüş:

"Onların uçmak dediği sadece kanatlarla değil, bazen fikirle, bazen sözle, bazen aşkla... Ama bak, bizim tarihimizde gerçekten göğe kanat çırpınlar da olmuş. Mesela Hezârfen Ahmed Çelebi'yi duydun mu?"

Ali başını sallamış:

"Öğretmenimiz biraz bahsetmişti ama tam bilmiyorum."

Vecihi Amca, çantasından eski bir defter çıkarmış. Sayfaları sararmış, kenarları kıvrılmış. İçinde uçak çizimleri, kanat taslakları, notlar varmış.

Defteri açmış, bir sayfayı Ali'ye göstermiş:

"Bak oğul, bu çizdiğim, seneler evvel aklımdan geçen bir uçan alet. Olmadı, yapamadım; gücüm yetmedi. Ama hayal ettim. Bizim topraklarda uçmanın ilk hayalini kuranlardan biri Hezârîfen'di. Galata Kulesi'nden Üsküdar'a kanatlarla süzölmüş derler. Uçmak, bu toprakların bahtında var. Sen istiyorsan sen de uçarsın. Yeter ki vazgeçmeyesin."

Ali, deftere hayranlıkla bakmış.

"Amca, ben bu defteri inceleyebilir miyim?"

Vecihi Amca tebessüm etmiş:

"Bu defter artık senin olsun Ali. Ama sakın unutma: Her çizgi, her rakam, her hesap ciddiyettir. Gökyüzü şaka kaldırmaz. Uçmak istiyorsan önce aklını, sonra kalbini, sonra kolunu kanadını eğitmen gerek."

Ali defteri göğsüne bastırmış:

"Söz veriyorum, çalışacağım amca."

Ali, geceleri kandilin solgun ışığında, gündüzleri ise okul çıkışı defteri açar, uçak çizimleri yapar, notlar karalarmış. Bir yandan da Anadolu'nun ozanlarını, büyüklerini öğrenmeye başlamış.

Öğretmeni sınıfta Âşık Veysel'den söz etmiş mesela.

"Âşık Veysel gönöl gözüyle görmüştür dünyayı," demiş.

Ali, eve gidince Âşık Veysel'in "Uzun ince bir yoldayım" türküsünü internetten bulup dinlemiş. Sözleri, onun içindeki yolculuk hissiyle birleşmiş.

"Küçükten aldım sazi,

Gidiyorum gündüz gece..."

Ali mırıldanmış:

"Ben de küçükkenden aldım hayali,

Göğe gidiyorum gündüz gece..."

Sonra Mevlânâ'yı duymuş. "Gel, ne olursan ol yine gel" diyen o büyük gönöl sultanını... Öğretmeni, Mevlânâ'nın sözlerini anlatmış:

"Ne kadar yüксеğe çıkarsan çık, asıl önemli olan yere nasıl baktığındır."

Ali içinden demiş ki:

"Ben uçsam bile, ayağımın bastığı toprağı unutmayacağım. Köyümü, insanımı, Anadolu'yu unutmayacağım."

Bir başka gün, Hacı Bektaş Veli'den bahsetmişler derste: "İncinsen de incitme."

Ali düşünmüş:

"Gökyüzünde uçak kullanmak da böyle olmalı. Kimseyi incitmeden, güvenle, emanet taşıyarak..."

Anadolu'nun büyükleri, sözleriyle, öğütleriyle Ali'nin kalbinde bir bir yer etmeye başlamış. Her biri, Ali'nin hayalinin kanadına ayrı bir güç katmış sanki.

Bir gün öğretmeni sınıfa bir afiş getirmiş. Afişte şöyle yazıyormuş:

“Genç Kanatlar Bilim Şenliği – Model Uçak Yarışması”

Öğretmen tahtaya afişi asmış:

“Çocuklar,” demiş, “şehirdeki üniversitenin havacılık kulübü böyle bir yarışma düzenliyor. Kendi yaptığınız model uçakla katılabilirsiniz. Kazananlara havalimanına gezi, pilotlarla tanışma imkânı var.”

Sınıftaki herkes heyecanlanmış ama en çok Ali’nin kalbi yerinden fırlayacak gibi olmuş. Ellerini sımsıkı birleştirmiş:

“Bu... Bu benim fırsatım olabilir!”

Eve koşarak gitmiş. Kapıdan içeri girer girmez:

“Anne, baba!” diye bağırmış. “Model uçak yarışması varmış. Ben katılmak istiyorum!”

Babası Mehmet, önce yorgun bir gülümsemeyle bakmış:

"Oğul, güzel de... Bu işler masraflı olmaz mı? Malzeme lazım, para lazım..."

Ali'nin yüzü biraz düşmüş ama hemen toparlanmış:

"Baba, bazı malzemeleri köyden buluruz. Tahta, tel, bez... Öğretmenim de yardım eder, dedi. Ben vazgeçmem."

Annesi Fatma araya girmiş:

"Mehmet, bırak çocuk denesin. Gönlüne set vurma. Allah büyük. Olmazsa da tecrübe olur."

Babasının gözleri yumuşamış:

"Peki oğul. Elimizden ne gelirse yaparız. Belki de bu köyün göğe çıkan yolu sen olursun."

Ali, ertesi gün soluğu Vecihi Amca'nın yanında almış. Elinde eski defter, gözlerinde kararlı bir ifade:

"Amca, model uçak yarışması var. Ben katılmak istiyorum. Benimle yapar mısın?"

Vecihi Amca'nın gözleri nemlenmiş:

"Demek vakti geldi ha? Gel bakalım, hep birlikte yaparız. Bu köyün çınar ağacı altında bir atölye kurarız."

Hakikaten de köyün çınar ağacının altına eski bir masa, birkaç sandalye, bazı aletler getirmişler. Köylü marangoz İsmail Usta, artan tahtalardan parçalar vermiş. Demirci Dursun Usta ince teller getirmiş. Terzi Ayşe Abla, kumaş parçalarını ayıklamış:

"Şunlar hafif ve sağlam, kanat yaparsınız," demiş.

Ali anlamış ki, Anadolu'nun insanı birinin hayaline destek verince, bütün köy bir araya gelebiliyormuş.

Vecihi Amca, defteri açmış, sayfaları tek tek göstermiş:

"Bak Ali, önce hesap. Ağırlık merkezi, kanat genişliği, kuyruğun boyu... Uçak, kuş misali dengede olmak zorundadır. Bu işte acele yok."

Ali sabırla dinlemiş. Günlerce tahtaları yontmuş, zımparalamış, tel bükmüş, kanat kaplamış. Her hata yeni bir ders olmuş. Bir kanat ağır gelince, dengesini düzeltmişler. Gövde eğri olunca baştan yapmışlar.

Bu süre boyunca Ali, Anadolu'nun ozanlarından türküler dinleyip mırıldanır, çalışırken Âşık Mahzuni Şerif'in, Neşet Ertaş'ın türkülerini söyler, elleriyle model uçağı, diliyle türkülerini yoğururmuş.

Neşet Ertaş'ın bir sözünü sık sık aklına getirirmiş: "Gönül dağı yağmur yağmur boran olunca..."

Kendi kendine ekler:

"Gönlümün dağı uçak olunca, ben nasıl dururum yerimde?"

Nihayet günler süren emeğin sonunda masanın üzerinde, kanatları ince ama sağlam, gövdesi dengeli, kuyruğu muntazam, küçük bir model uçak durmuş.

Vecihi Amca, gözlüğünü takmış, uçağı her tarafından incelemiş:

"Fena değil Ali. Hem de hiç fena değil. Bu uçağın bir adı olmalı."

Ali düşünmüş, gökyüzüne bakmş, sonra uzaklardaki dağlara, çayırlara bakmş:

"Adı 'Anadolu'nun Kanadı' olsun amca," demiş. "nk ben uçak deyince sadece demir yığının değil, bu toprağın, bu insanın duasıyla uçan bir Şey hayal ediyorum."

Vecihi Amca başını sallamş:

"Yakşır oğul. Yakşır."

Köylüler toplanmış, herkes bu model uçağı görmek istemiş. Herkesin içinde bir gurur dalgası esmiş. oban ocuklar, tarladaki kadınlar, kahvedeki amcalar, hepsi "Bizim Ali pilot olacak, bak görürsün," demeye başlamışlar.

Köyün ozan ruhlul delikanlısı, saz alan Mustafa Abi, o akşam kahvede bir türkü yakmş:

"Gökkaya'dan kalkar bir gün,

Anadolu'nun kanadı,

Köy ocuęu Ali'dir o,

Gönlünde var muradı..."

Yarışma günü gelmiş çatmış. Ali, annesinin diktiği en temiz gömleğini giymiş, ayakkabılarını parlatmış, saçlarını taramış. Model uçağı dikkatle bir kutuya yerleştirmişler. Babasıyla birlikte minibüse binip şehre doğru yola çıkmışlar.

Yol boyunca dağlar, tepeler, tarlalar, köprüler geçmişler. Ali her manzaraya bakarken düşünmüş:

“Bir gün ben bunların hepsini gökyüzünden göreceğim. Bu toprakları koruyacağım, üstünde huzurla uçacağım.”

Şehre varınca koca binalar, gürültü, kalabalık Ali’yi biraz ürkütmüş ama o, model uçağına sımsıkı sarılmış:

“Ben köy çocuğuyum ama hayalim büyük,” demiş içinden. “Korkmam.”

Yarışmanın yapıldığı üniversitenin bahçesi cıvı cıvılmış. Her yerden çocuklar gelmiş, ellerinde türlü türlü model uçaklar. Kimisinin uçağı parlak boyalı, kimisi motorlu, kimisi rengârenk...

Ali, bir an için kendi uçağına görünce içinden bir tereddüt geçmiştir:

“Bizimki çok sade. Boyası bile yok.”

Ama sonra Vecihi Amca’nın sözü aklına gelmiş:

“Gökyüzü süsü değil, hesabı sever. Önemli olan uçuşması oğul, gösterişi değil.”

Ali derin bir nefes almış, uçağına masanın üzerine koymuş. Görevliler kayıt alırken ismini sormuşlar:

“Model uçağın adı?”

Ali gururla söylemiş:

“Anadolu’nun Kanadı.”

Görevliler beğenerek başlarını sallamışlar:

“Güzel isim.”

Sıra, uçakların deneme uçuşlarına gelmiş. Her model, sırayla geniş bir alanda rüzgâra karşı deneniyormuş. Kimilerinin kanadı kırılmış, kimileri havalandıktan yere çakılmış, kimileri bir-iki metre gidip düşmüş.

Ali’nin kalbi gümbür gümbür atmış. Gözleri dolu dolu ama içinde bir umut varmış. Babası omzuna dokunmuş:

“Ne olursa olsun, sen denedin oğlum. Bizim için şimdiden kazandın.”

Görevli çağırmış:

“Sıradaki: Anadolu’nun Kanadı!”

Ali uçağına dikkatle ellerine almış. Rüzgârın yönüne bakmış, hafifçe nemli dudaklarını ısırmış. Vecihi Amca’nın öğrettiği gibi, kanadın açısını ayarlamış. Ellerini ileri uzatıp yavaşça koşturmuş.

Ve tam doğru geldiğini hissettiği anda, bütün yüreğiyle uçağı havaya bırakmış.

“Haydi Anadolu’nun Kanadı... Bizi utandırma.”

Uçak, önce hafifçe yalpalamış. Ali’nin nefesi kesilmiş. Ama sonra, bir mucize olur gibi, kanatları rüzgârı kavramış. Gövdesi dengede kalmış ve yavaşça yükselmeye başlamış.

Sanki küçük bir kuş, sanki köyden kopup gelen bir turna...

Model uçak, geniş bir daire çizerek gökyüzüne doğru süzölmüş. Çocuklar hayranlıkla bakmış, büyükler alkışlamaya başlamış. Jüri üyeleri notlar almış.

Ali’nin gözlerinden yaşlar süzölmüş, ama yüzünde kocaman bir gülümseme varmış.

"Uçuyor... Benim uçağım uçuyor..."

Bir süre sonra, model uçak yavaşça irtifasını kaybetmiş ve çimenlerin üzerine yumuşakça konmuş. Görevli, gülümseyerek Ali'ye dönmüş:

"Tebrikler küçük arkadaş. Gayet dengeli bir uçuştun."

Yarışma sonunda kazananlar açıklanırken, üçüncülük, ikincilik başka çocuklara verilmiş. Ali'nin adı henüz anılmamıştı. O da zaten bir derece beklemiyordu; onun için en büyük ödül, uçağının gökyüzüne kavuşmasıydı.

Ama birinci açıklandıktan sonra, jüri başkanı mikrofona gelmiş:

"Bir de özel ödülümüz var," demiş. "Geleceğin mühendisi ve pilotu olma potansiyelini gördüğümüz bir kardeşimize. Kendi imkânlarıyla, köyünde, sınırlı malzemeye ama büyük bir emek ve hesapla uçağını yapan, adını 'Anadolu'nun Kanadı' koyan Ali kardeşimize..."

Kalabalığın arasından bir alkış koptu. Ali önce şaşırmış, sonra adını duyunca donup kalmış. Babası gururla onu itmiş:

"Git oğlum, sesleniyolar sana."

Ali titreyen ellerle sahneye yürümüş. Havacılık kulübünün başkanı olan genç bir kadın, gülümseyerek elini uzatmış:

"Ali, seni tebrik ederim. Nereden geliyorsun?"

Ali mahcup bir gururla:

“Gökkaya köyünden, öğretmenim,” demiş.

Başkan, eline bir sertifika ve küçük bir hediye kutusu vermiş:

“Bu, bizim kulübümüz adına sana özel davet. İstedğin zaman üniversitemize gelip hangarlarımızı gezebilirsin. Uçaklarımızı, simülatörlerimizi görebilirsin. Senin gibi çocuklara ihtiyacımız var. Sakın hayalinden vazgeçme, olur mu?”

Ali'nin gözleri dolmuş:

“Olmam öğretmenim,” demiş. “Ben uçmak istiyorum. Anadolu'nun göğünde, güvenle, gururla...”

Ödüller arasında havalimanı gezisi de varmış. Bir hafta sonra Ali, öğretmeni, birkaç arkadaşı ve başka okullardan gelen çocuklarla birlikte havalimanına götürülmüş.

Gökkaya'dan kalkıp otobüsle şehre gelen Ali, bu sefer bambaşka bir heyecan içindeymiş.

Havalimanına girince önce kocaman terminal binasını, sonra upuzun pistleri, en sonra da dev gibi uçakları görünce nefesi kesilmiş.

“Bunlar nasıl bu kadar büyük? Nasıl havalanıyorlar?” diye hayranlıkla fısıldamış.

Görevliler onları hangara götürmüştü. İçeride Türk Hava Kuvvetleri'nden emekli bir pilot da varmış; çocuklara mesleğini anlatıyordu.

Kendini tanıtmış: “Ben Pilot Yüzbaşı Hasan. Yıllarca bu göklerde uçtum. Bu vatanın bayrağını gökyüzünde taşıdım.”

Ali, Hasan Bey'in yanına sokulmuş:

“Pilot amca, ben de pilot olmak istiyorum. Ama köyde yaşıyoruz, imkânlarımız kısıtlı. Yine de olabilir miyim?”

Hasan Bey, Ali'ye dikkatle bakmış. Gözlerinde özlemi, heyecanı, umudu görmüş:

“Oğlum,” demiş, “bu bayrak ne zaman gökte dalgalansa, altında senin gibi çocukların duası vardır. Pilot olmak için köyden gelmek engel değil. Çalışırsın, okursun, sağlık şartlarını sağlarsın, sınavlara girersin. Türk Hava Kuvvetleri'nde ya da sivil havacılıkta pilot olursun. Yeter ki sen inan ve emek ver. Anadolu'nun her köşesinden pilot çıktı bugüne kadar.”

Sonra cebinden küçük, metal bir uçak anahtarlığı çıkarıp Ali'ye vermiş:

“Bu da benden sana. Hatıra olsun. Ne zaman vazgeçecek gibi olsan buna bak, ‘Bir gün ben de uçağım,’ de.”

Ali anahtarlığı avucuna sıkırmış:

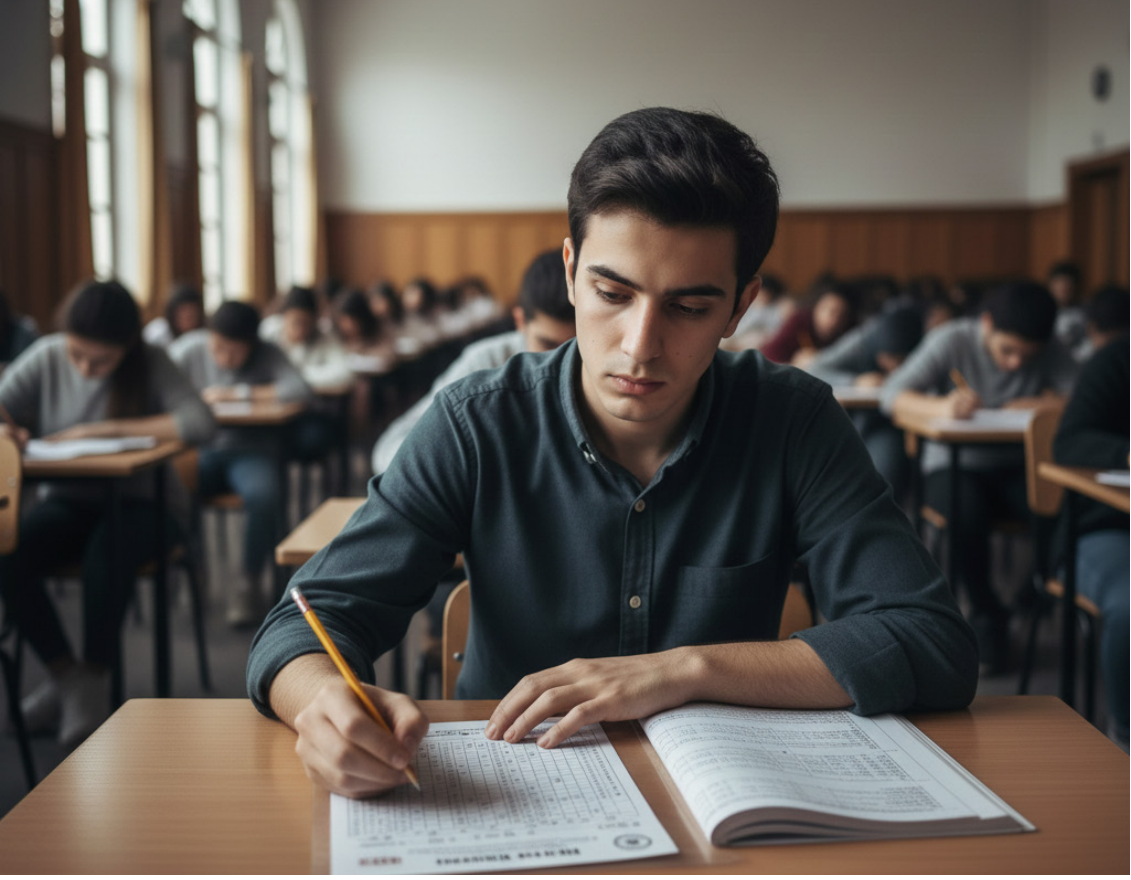
“Söz veriyorum, vazgeçmeyeceğim.”

Zaman geçmiş, Ali büyümüş. Ortaokulu köyde bitirdikten sonra, liseye gitmek için ilçedeki okula kaydolmuş. Artık her gün sabahın çok erken saatinde minibüse binip ilçeye gidiyor, akşamüstü dönüyormuş.

Dersleri ağırlaşmış: Matematik, fizik, geometri...

Bazı arkadaşları “Ne gerek var bu kadar uğraşmaya?” deyince, Ali içinden Anadolu'nun büyüklerini geçirmiş:

“Âşık Veysel engeline rağmen sazını elinden bırakmadı. Mevlânâ, ‘Daha ne kadar kabuğundasın?’ dedi. Ben de zor diye vazgeçmem.”

Özellikle fizik dersinde uçuşla ilgili konular işlenince Ali'nin gözleri parlamış. Öğretmeni bir gün tahtaya kaldırmış:

"Ali, bize kaldırma kuvvetini anlatır mısın?"

Ali hiç beklemeden başlamış:

"Hocam, uçakların kanadı belli bir açıyla havayı ikiye böler. Üstten geçen hava daha hızlı, alttan geçen daha yavaş olur. Böylece basınç farkı oluşur. Üst tarafta basınç azalır, alt tarafta artar. Bu fark da uçağı yukarı kaldırır. Yani kanat, havayı elleriyle tutup kendini yukarı çeker gibi..."

Öğretmeni hayretle bakmış:

"Bunu nereden öğrendin Ali?"

Ali gülmüş:

"Defterimden hocam. Vecihi Amca'dan."

Öğretmeni gururla sınıfa dönmüş:

"Bakın çocuklar, merak edince insan kendi kendine bile çok şey öğrenebilir. Ali sadece kitaplardan değil, hayalinden de öğreniyor."

Ama her şey bu kadar kolay da değilmiş. Bazı geceler elektrikler kesilir, Ali ders çalışamazmış. Bazen minibüs bozulur, okula geç kalırmış. Bir gün maddi sıkıntılar yüzünden babası üzgün bir şekilde:

"Oğlum," demiş, "belki liseyi köyde bıraksan, tarlaya daha çok yardım etsen..."

Ali'nin içi cız etmiş ama babasına saygısıyla susmuş. Annesi ise araya girmiş:

"Mehmet, bu çocuğun gözü gökte. Senin tarlada, benim tandırda; bu da göklerde emek versin. Allah rızığımızı verir. Çocuğun yolunu kesme."

Baba Mehmet, uzun uzun susmuş, sonra Ali'nin başını okşamış:

"Ben de sen uçasın istiyom, oğul. İyi çalış da, emeklerimiz boşa gitmesin. Sen yeter ki yılma."

Lisede bir gün Türk Dili ve Edebiyatı dersinde öğretmenleri onlara Yunus Emre'den bahsetmiş. Yunus'un şu sözünü yazmış tahtaya:

"İlim ilim bilmektir, ilim kendin bilmektir."

Ali bu sözleri defterine not etmiş. Akşam, yakamoz gibi parlayan yıldızların altında, köyün sessizliğinde düşünmüş:

"Ben gökyüzünü, uçakları, havayı öğrenmek istiyorum ama önce kendimi de bilmem gerek. Neden uçmak istiyorum? Sadece yüksekte olmak için mi, yoksa bu memlekete faydalı olmak için mi?"

Kendi kendine şu cevabı vermiş:

"Ben uçarken sadece kendim için değil, köyüm için, Anadolu için, bu bayrak için uçacağım. Bir hastayı acil yetiştiren pilot da olsam, yolcu taşıyan kaptan da olsam, gökteki her uçuşum bir hizmet olacak."

Mevlânâ'nın şu sözünü de duymuş bir sohbetten:

"Uçmak istiyorsan, seni aşağı çeken her yükten kurtul."

Ali düşünmüş:

"Beni aşağı çeken ne? Tembellik, ümitsizlik, 'olmaz' diyen sesler... Ben onlardan kurtulacağım."

Bu sözler, Anadolu'nun ozanları ve büyüklerinin nefesi gibi, Ali'nin ruhunu beslemiş.

Üniversite Sınavı ve Bekleyiş

Yıllar su gibi akmış. Ali artık lise son sınıftaymış. Hedefi belliymiş: Bir havacılık fakültesinde pilotaj ya da havacılık mühendisliği kazanmak. Bunun için gece gündüz çalışıyormuş.

Arkadaşları bazen eğlenmeye çağırınca:

"Benim uçağım var," dermiş. "Onu uçurmak için önce kitaplarla uçmam gerek."

Sınav günü gelip çatmış. Sabah ezanıyla uyanmış, annesinin yaptığı sıcak çayı içmiş, babasının duasını almış. Annesi alnına üç kere üflemiş:

"Allah zihin açıklığı versin oğlum."

Ali sınav salonuna girdiğinde, kalbinde belli belirsiz bir türkü mırıldanıyormuş:

"Gidiyorum gündüz gece..."

Sınav bitince, sonuçları beklemek zor olmuş. Her gün gökyüzüne bakmış:

"Allah'ım, hakkımda hayırlısını ver. Eğer pilot olamayacaksam bile, sen bana gökle ilgili bir yol aç."

Sonuçlar açıklandığında, öğretmeni Ali'yi okula çağırmış. Ekranı birlikte bakmışlar. Ali önce rakamlara anlam verememiş. Sonra satırları takip edince, gözleri parlamış:

"Hocam! Kazanmışım! Havacılık ve Uzay Mühendisliği!"

Öğretmen gülmüş:

"Aferin sana Ali. Bak işte, emek boşa gitmiyor."

Ali sevinçle koşarak eve dönmüş. Köyün girişinde babası tarladan dönüyormuş. Elinde kazma, yüzünde yorgun ama meraklı bir ifade.

"Oğlum, ne oldu?"

Ali nefes nefese:

"Baba... Kazandım! Hem de havacılık fakültesini!"

Babası önce bir an donup kalmış, sonra elindeki kazmayı bırakıp Ali'yi kucaklamış. Gözlerinden yaşlar süzölmüş:

"Demek bizim oğlan göğşe gidiyor ha? Allah utandırmasın."

Köyde o akşam küçük bir kutlama yapılmış. Kadınlar börekler, çörekler yapmış, çaylar demlenmiş. Mustafa Abi sazını alıp yeni bir türkü söylemiş:

"Gökkaya'dan kalkar şimdi,

Anadolu'nun kanadı,

Ali oldu mühendislikte,

Yükseltti hep şanını..."

Büyük Şehre Gidiş ve Üniversite Yılları

Ali, üniversite için büyük şehre taşınmış. Yurt odasına yerleşirken, duvara ilk astığı şey, Vecihi Amca'nın eski defterinden bir sayfanın fotokopisi olmuş: Kendi çizdiği ilk model uçağın planı.

Masanın bir köşesine de Hasan Pilot'un verdiği küçük uçak anahtarlığını koymuş. Bir de Anadolu'nun büyüklerinin sözlerini yazdığı küçük bir kâğıdı:

"İlim kendin bilmektir – Yunus Emre

Ne olursan ol yine gel – Mevlânâ

İncinsen de incitme – Hacı Bektaş Veli

Gidiyorum gündüz gece – Âşık Veysel"

Üniversitede dersler zorluymuş: Aerodinamik, uçak yapıları, malzeme bilimi, uçuş dinamiği... Ama Ali için her biri ayrı bir hazarmış. Sanki çocukken kurduğu hayallerin şifresini çözüyor gibi hissediyormuş.

Havacılık kulübüne de katılmış. Orada, gerçek pilotaj eğitimine giden arkadaşlar tanımış, çeşitli projelerde yer almış. Bir gün kulüp başkanı ona sormuş:

"Ali, sen pilot olmak mı istiyorsun, mühendis mi?"

Ali biraz düşünmüş:

"Ben aslında ikisini de istiyorum. Hem uçak tasarlayıp, hem de onu uçurmayı hayal ediyorum. Ama hangisi olur, bilmem. Bildiğim tek şey; gökle aramda çok güçlü bir bağ var."

Kulüp başkanı gülmüş:

"Senin gibi tutkulu insanlar havacılığı ileri taşır. Sakın bu heyecanını kaybetme."

Üniversitenin üçüncü sınıfında, hocaları bir proje vermiş:

"Anadolu'nun ulaşılması zor bölgelerine ilaç, kitap, acil yardım gibi malzemeleri taşıyacak insansız hava aracı tasarlayın."

Sınıfta herkes heyecanlanmış. Ali ise içinden:

"Bu tam bana göre bir proje," demiş. "Anadolu'nun dağ köylerini, uzak yaylalarını düşündükçe, böyle bir araca çok ihtiyaç olduğunu biliyorum. Bizim köye bile bazen zorlukla doktor gelir."

Grup çalışmalarında Ali, köyden gelmiş olmanın avantajını kullanmış.

"Hocam," demiş, "bazı köylerde iniş için düz alan bile yok. Belki dikey iniş kalkış yapabilen bir araç tasarlamalıyız. Hem rüzgâra dayanıklı olmalı, hem de bataryası uzun süre götürmeli."

Hocası memnun kalmış:

"Güzel tespit Ali. Gerçek ihtiyaçlardan yola çıkıyorsun. İşte mühendislik budur."

Ali'nin ekibi, aylar süren çalışmanın sonunda prototip bir insansız hava aracı yapmış. Uçuş testinde, dağlık bir arazide simüle edilen bir köye, tıbbî malzeme taşıyarak başarılı bir uçuş gerçekleştirmiş.

Jüri, projeyi çok beğenmiş:

"Bu araç geliştirilirse, Anadolu'nun en uçra köylerine bile yardım götürebilir. Afet durumlarında hayat kurtarabilir," demişler.

Ali o an, çocukken Gökkiye'da kurduğu hayallerin sadece kendi uçuşu için değil, başkalarına fayda sağlamak için de olabileceğini daha iyi anlamış.

Üniversitenin son yılında, partner oldukları bir uçuş okuluyla anlaşma gereği, isteyen öğrencilere tanıtım amaçlı kısa bir uçuş deneyimi sunulmuş. Ali, adını hemen yazdırmış.

Günün sabahı, küçük bir eğitim uçağının yanına götürülmüşler. Pilot, gülümseyerek:

"Bugün birkaçınız kokpite oturacak, elbette ben yanınızda, kontrol bende olacak. Ama sizin için unutulmaz bir anı olacak," demiş.

Ali'nin ismi okunduğunda kalbi yine çocukluğundaki gibi atmaya başlamış. Kokpite bindiğinde, tüm göstergelere, kollara, düğmelere hayran hayran bakmış. Pilot ona kısa bir açıklama yapmış:

"Bak, bu irtifa göstergesi, bu hız, bu yön. Şu yanındaki dümen, bu manevra çubuğu. Sen çocukken model uçak yapmışsın sanırım?"

Ali şaşırmış:

“Nereden anladınız?”

Pilot gülmüş:

“Bakışından. Bu aletlere sadece bakanla, gerçekten hisseden insanın bakışı farklıdır.”

Uçak pistte hızlanmaya başladığında, Ali içinden dualar etmiş:

“Allah’ım, bu anı bana gösterdin ya, sana şükürler olsun.”

Uçak havalandığında, Gökkaya’nın buğday tarlaları, çınar ağacı, köy meydanı, hepsi küçülmüş gibi gözünün önünde canlanmış. Ama kalbinde hiç küçülmemişler.

Pilot, güvenli bir irtifada, kısa bir süreliğine kumandaları Ali’ye bırakmış:

“Şimdi hafifçe sağa yatıralım, sonra sola... Nazik hareket et.”

Ali elleri titreyerek kumandayı kavramış. Uçak yavaşça sağa yatmış, sonra tekrar düzlenmiş. Gökyüzü sanki Ali’nin yıllardır beklediği bir sarılmaymış.

“Ben... Uçuyorum,” diye fısıldamış.

Pilot, onun heyecanını hissederek:

“Evet Ali, şimdi gerçekten uçuyorsun. Ama biliyor musun, sen yıllar önce köyünde, o model uçağı uçurduğun gün zaten bu yola girmiştin.”

Üniversiteyi başarıyla bitiren Ali, mezuniyet töreninde kepini havaya fırlatırken, gözlerinin önünden köyün çınarı, model uçağı, Vecihi Amca, Hasan Pilot, annesi-babası, Yunus Emre, Âşık Veyssel, Mevlânâ hepsi bir film şeridi gibi geçmiş.

Diplomasını aldıktan sonra ilk yaptığı şey, köyüne dönmek olmuş. Gökkaya’ya vardığında, köy girişinde onu yine türkü sesleri ve gülümseyen yüzler karşılamış.

Ama köyde bir haber de varmış:

Vecihi Amca rahatsızlanmış, yatağa düşmüştü.

Ali hemen Vecihi Amca’nın evine koşmuş. Yaşlı adam, yatağında ince bir battaniyeye sarılı duruyor, gözleri hâlâ pırlı pırlı. Ali’yi görünce zorla doğrulmuş:

“Bakın hele, bizim pilot adayı gelmiş!”

Ali gözyaşlarını tutamayıp, dizlerinin üzerine çökmüş:

“Amca, ben geldim. Üniversiteyi bitirdim. Hem de havacılık okuyarak. Senin defterinle başladı her şey.”

Vecihi Amca gülümsemiş, yavaşça elini uzatmış:

“Ben sana demedim mi oğul, gökyüzü bizim topraklarda yabancı değil diye? Uçtun mu bari hiç?”

Ali başını sallamış:

“Uçtum amca. Küçük bir eğitim uçağının kokpitine bindim. Kollarımda o kumandayı hissettim. Ama biliyor musun, o an aklıma ilk sen geldin.”

Vecihi Amca’nın gözlerinden iki damla yaş süzölmüş:

“Benim de hayalimdi uçağa binmek. Olmadı. Ama ne diyelim, belki benim payıma da sen uçtun, ha?”

Ali, cebinden Hasan Pilot’un verdiği küçük uçak anahtarlığını çıkarıp Vecihi Amca’nın avucuna koymuş:

“Bu sizin daha çok hakkınız. Ben artık gökyüzüne hep sizinle çıkacağım. Böylece siz de benimle uçmuş olacaksınız.”

Vecihi Amca titreyen elleriyle anahtarlığı okşamış:

“Eyvallah oğul... Benim payımı da al gökten. Unutma, nereden geldiğini. Anadolu’nun toprağını, insanını unutma.”

Kısa bir süre sonra Vecihi Amca, köy halkının duaları, Ali’nin gözyaşları eşliğinde Hakk’a yürümüş. Ali, her gökyüzüne baktığında, bulutların arasında onu görüyormuş gibi hissedermiş.

Aradan birkaç yıl daha geçmiş. Ali, hem havacılık mühendisi olarak çalışmış, hem de sivil pilotluk eğitimi almış. Zorluklarla dolu sınavları, sağlık kontrollerini, uçuş eğitimlerini birer birer geçmişti.

Ve nihayet, bir gün, üstünde üniforması, göğsünde isminin yazılı olduğu kartı, kulağında kulaklıklarıyla, koca bir uçağın kokpitinde kaptan pilot olacağı günlere yaklaşmış.

İlk görev uçuşlarından biri, Anadolu’nun iç hatlarındaki bir sefermiş. Uçuş planına baktığında, güzergâhın Gökkaya’nın yakınından geçtiğini fark etmiş. Yüzünde hafif bir gülümseme belirmiş.

Yolcular uçağa binmiş, güvenlik anonsları yapılmış. Ali, yardımcı pilotla birlikte son kontrollerini yapmış. Kuleyle konuşmuş:

“Kule, burada Anadolu 271, kalkış için hazır.”

Kule cevap vermiş:

“Anadolu 271, kalkış izni verilmiştir. Rüzgâr sakın. İyi uçuşlar.”

Ali, içinden bir dua etmiş:

“Allah’ım, beni ve bu uçaktaki herkesi muhafaza eyle.”

Uçak pistte hızlanmaya başlamış. Ali, çocukken model uçağı koşarak havaya bıraktığı günü hatırlamış. O küçük adımlar, şimdi koca bir uçağın kalkışını yöneten adımlara dönüşmüş sanki.

Uçak havalanınca, alttaki şehirler, kasabalar, köyler küçülmüş. Bulutlar beyaz pamuk tarlaları gibi yanlarından geçerken, Ali bir an için göğsüne bir sıcaklık çöktüğünü hissetmiş.

Az sonra haritaya baktığında, uçağın Gökkaya’nın üzerinden geçtiğini görmüş. İç hat anonsunu yapmadan önce birkaç saniye duraklamış. Sesinde hem gurur, hem sevgi, hem de minnet varmış:

“Sayın yolcularımız, ben Kaptan Pilot Ali konuşuyor. Şu anda, çocukluğumu geçirdiğim, bana hayal kurmayı öğreten, toprağı bereketli, insanı sıcak Anadolu köylerinden biri olan bölgenin üzerinden geçiyoruz. Gökyüzüne her baktığımda bana dua eden aileme, köyüme ve tüm Anadolu insanına selamlarımı gönderiyorum. Hepiniz hoş geldiniz, sefalar getirdiniz.”

Kabin ekibi şaşkın ama duygulanmış, yolcular arasında bazıları gözlerini camdan dışarı çevirip aşağıdaki topraklara bakmış. Belki hiç bilmedikleri bir köyün, bir çocuğun hayaline ortak olduklarını anlamışlar.

Ali o anda, Âşık Veysel’in sözlerini hatırlamış:

“Uzun ince bir yoldayım, gidiyorum gündüz gece...”

Kendi kendine mırıldanmış:

“Ben de uzun ince bir gök yolundayım. Gidiyorum gündüz gece...”

Ali artık sadece bir köy çocuğu değil; Anadolu'nun göğüne kanat açan, hayalinin peşinde yılmadan koşmuş bir pilot ve mühendismiş. Onun uçağı her havalandığında, Gökkaya'nın çınarı sallanır gibi olur, rüzgârla beraber bir türkü köyün üzerinden geçermiş:

"Gökkaya'dan doğdu bir gün,

Anadolu'nun kanadı,

Ali idi adı onun,

Göğe yazdı muradı..."

Ve her kim gökyüzüne bakıp, içinden "Bir gün ben de uçacağım," dese; gök, o sesi mutlaka duyarmış. Çünkü bu topraklarda, Hezârfen'den Vecihi'ye, Vecihi Amca'dan Ali'ye kadar uzanan görünmez bir kanat zinciri varmış.

O zincirin her halkasında, Anadolu'nun sıcakık yüreğı, ozanların sesi, büyüklerin duası saklıymış.

Ve gök, bu dualarla hep biraz daha mavi görünürmüş...

Hindistan: RUHUN ÇAĞRISINA AÇILAN KAPI

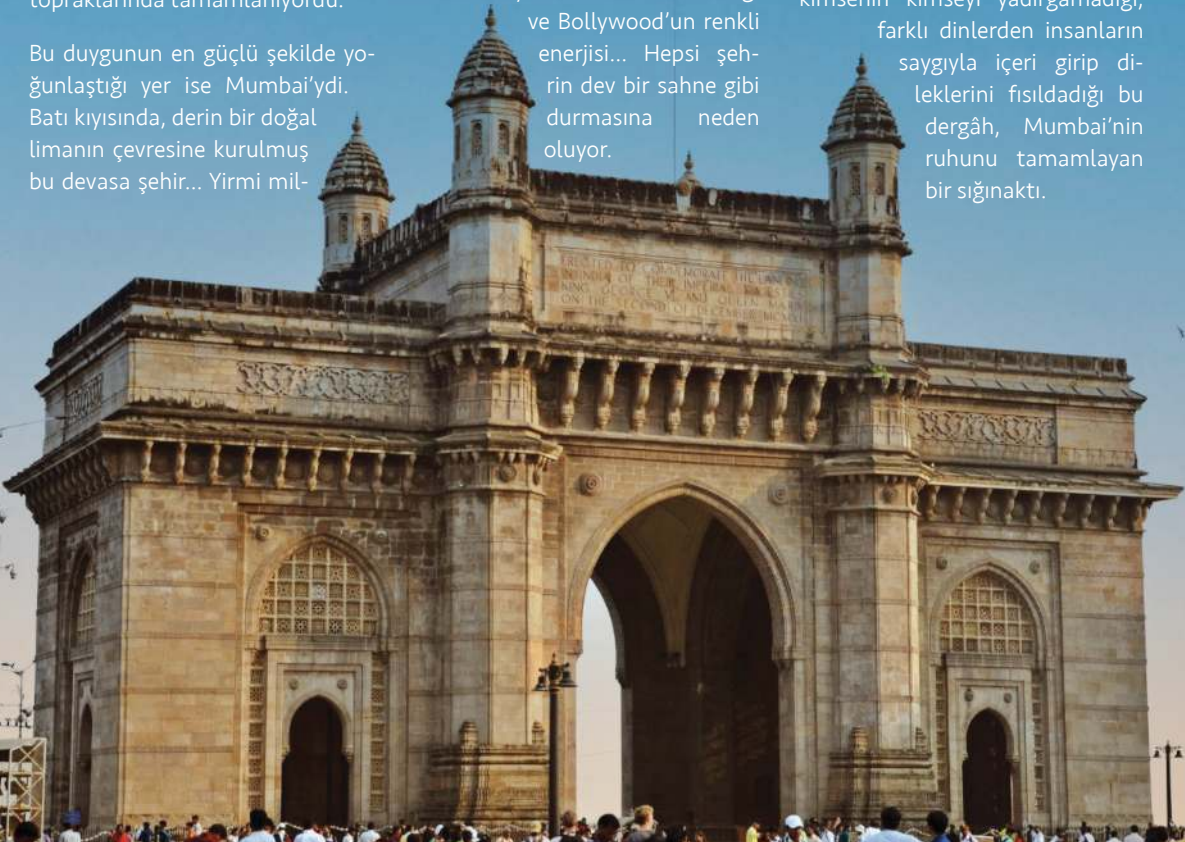
Bazı ülkeler vardır, insanı ismini duyar duymaz içine çeker; bazı şehirler ise henüz kapısından adım atmadan sizi kabul eder. Necip Fazıl'ın o meşhur dizeleri gelir aklıma: "Ruhumu eritip de kalıpta dondurmuşlar; Onu İstanbul diye toprağa kondurmuşlar." İşte ben bu hissi Hindistan'da yaşadım. Sanki ruhumun bir parçası çoktan oraya bırakılmış, ben gecikmiş bir ziyaretçi gibi onu almaya gitmişim. Tuhaf gelebilir... Ama Hindistan'ın bana hissettirdiği tam olarak buydu: İçimdeki bir boşluk, o ülkenin topraklarında tamamlanıyordu.

Bu duygunun en güçlü şekilde yoğunlaştığı yer ise Mumbai'ydı. Batı kıyısında, derin bir doğal limanın çevresine kurulmuş bu devasa şehir... Yirmi mil-

yonu aşkın nüfusuyla bir insan seli. Ancak tüm kalabalığın içinde gözle fark edilmeyen bir uyum, bir ritim vardı. Kolonyal dönem binaları bir yanda, modern gökdelenler diğer yanda yükselirken, sokaklarda baharat kokusu tütsüyle karışıyor, deniz esintisiyle şehrin ruhu yüzüne çarpıyordu.

Mumbai'de yürürken insan, sanki bir anda hem tarihin hem de modern zamanın içinde geziniyor. Hindistan Kapısı'nın ihtişamı, Fil Mağaraları'nın sessizliği, pazar yerlerinin hareketliliği ve Bollywood'un renkli enerjisi... Hepsi şehrin dev bir sahne gibi durmasına neden oluyor.

Ve tüm bu karmaşanın, ritmin ve gürültünün içinde bir yer var ki insanı bambaşka bir hâle büründürüyor: Hacı Ali Dergâhı. Arap Denizi'nin ortasında, ince bir yol ile şehre bağlanan bu beyaz yapıyı ilk gördüğümde, Mumbai'nin kalabalığı bir anda arkamda kalmıştı. Dalgaların arasından uzanan o dar yoldan yürürken, sanki günlük hayatın bütün gürültüsü geride kalıyor; insan kendi içine doğru, daha sessiz, daha saf bir yere doğru ilerliyormuş gibi hissediyordu. Yüzlerce insanın aynı anda dua ettiği, kimsenin kimseyi yadırgamadığı, farklı dinlerden insanların saygıyla içeri girip dileklerini fısıldadığı bu dergâh, Mumbai'nin ruhunu tamamlayan bir sığınaktı.

Denizin ortasında duran o kut-
sal mekân, şehrin karmaşasını bir
anda susturan bir nefes gibiydi.
İçeri girdiğimde insanların yüzle-
rinde gördüğüm huzur, dergâhın
duvarlarında yankılanan dualarla
birleşince Hindistan'ın çok kültür-
lû, çok sesli ama tek yürekli yapısı-
nın ne olduğunu daha iyi anladım.
Mumbai'nin kalbi ne pazar yerinde,
ne gökdelenlerin arasında, ne de
Bollywood stüdyolarında atıyordu
aslında. Şehrin en saf nabızı Hacı Ali
Dergâhı'nın o tuz kokan avlusunda
hissediliyordu.

Belki de Mumbai'yi benzersiz yapan
tam olarak buydu: Kalabalığın orta-
sında saklı bir huzur, kaosun içinde
bir sessizlik ve tüm farklılıkları bir
araya getiren görünmez bir bağ...
Hindistan, her yolcuya farklı bir
kapı açar. Kimine renkleri, kimine

inancı, kimine keşmekeşin içindeki
düzeni gösterir. Bana gösterdiği ise
daha derindi: İçimde uzun zaman-
dır sessiz duran bir çağrının cevabı
oradaydı. Mumbai'nin ritmi, Ganj
kıyısında yükselen dualar, tütsü ko-
kuları, sokak kalabalığının enerjisi
ve Hacı Ali Dergâhı'nın dinginliği
birleşip bana bir hakikati fısıldadı:
Bazı şehirleri siz keşfetmezsiniz; o
şehirler sizi çağırır. Ve Hindistan...
O çağrının en güçlü yankısıydı.

Hindistan'dan ayrılmadan önce
beni en çok etkileyen şeylerden biri
de, Türklerin bu topraklarda bırak-
tığı güçlü izler oldu. Delhi'de göğe
doğru uzanan Kutub Minar, 12. yüz-
yıldaki Delhi Türk Sultanlığı'nın va-
kur bir hatırası gibi duruyordu.

Taşlarına işlenen hat yazıları ve ince
süslemeler, Türk-İslam mimarisinin

Hindistan'a bıraktığı zarafeti fısıldı-
yordu. Ardından Babür Şah'ın izleri
çıktı karşıma... Hindistan'ın kalbi-
ne Türk-Moğol estetiğini nakşe-
den bu büyük hükümdarın mirası,
şehirlerin ruhunda hâlâ yaşıyordu.
Agra'da yükselen Tac Mahal ise
yalnızca bir türbe değil; aşkın, za-
rafetin ve kültürel sentezin beyaz
mermerden yazılmış bir destanıydı.
Tac Mahal'in ana kapısı Darwaza-i
Rauza'ya yaklaştığımda, o görkemli
kapının üzerindeki süslemeler sanki
tarihin ardında saklı bir selam gön-
deriyordu. O an şunu hissettim: Biz
bu topraklara bir zamanlar sadece
gelmemişiz, ruhumuzun bir parça-
sını da burada bırakmışız. Hindis-
tan'ın kadim şehirlerinde dolaşır-
ken, Türk izlerinin hâlâ canlı oluşu
bana Anadolu'dan kopup gelen bir
nefes gibi dokundu. Sanki geçmiş,
bu topraklarda hâlâ yürüyordu.

FAS'IN ZAMANSIZ ŞEHİRLERİ MİSTİK MARRAKEŞ VE EĞLENCELİ FES

Selam sevgili dostlar!

Günümüzde insanların Londra, Paris, New York gibi şehirleri ziyaret etmeleri adeta bir seyahat geleneği hâline gelmiştir. Modern dünyanın cazibe merkezleri olan bu şehirler alışveriş, yeme-içme ve eğlence seçenekleriyle öne çıkar. Fakat nazarımda Marrakeş, Fes, Sousse, Kartaca, İskenderiye, Sur, Nişabur, Şiraz, Hamedan gibi şehirleri ziyaret etmek; yalnızca bir yolculuk değil, kültüre, tarihe ve farkındalığa gösterilen bir saygı ifadesidir. Çünkü bu yerlere gittiğinizde sizi karşılayacak olan turist kalabalıkları değil, gerçek gezginlerdir. Özellikle Nişabur ve Sur gibi şehirlere ulaşmak, başlı başına bir özveri ve niyet işidir.

Kırmızı Şehir: Marrakeş

"Al-Hamra" yani "Kırmızı Şehir" olarak bilinen Marrakeş, iki ayrı dünyayı bir arada barındırır: modern yeni şehir ve tarih kokan eski şehir. Eğer Djemaa el-Fna Meydanı'na yakın bir riad'da (geleneksel Fas evi) konaklarsanız, sabah daha yatağınızdan kalkmadan sokaklardan yükselen müzik seslerinden yılan oyuncacıların mesaisine başladığını anlayabilirsiniz.

Marrakeş, uyumayan bir şehirdir. Meydan, adeta bir canlı sahne gibidir: taze sıkılmış portakal suları, egzotik baharatlar, canlı müzik, dansçılar, falcılar, büyücüler ve hatta yankesiciler... Burada hayatın her rengini aynı karede görebilirsiniz. Souk adı verilen çarşılarda dolaşırken ise rengârenk şallar, el dokuması halılar, deri işçiliği, seramikler, cam eşyalar ve bakır işçiliğiyle karşılaşsınız. Labirent gibi sokaklarda kaybolmak neredeyse kaçınılmazdır, ama işte Marrakeş'in ruhu da bu kayboluşta saklıdır.

Şehri daha keyifli keşfetmek için bir fayton turu yapabilir veya Majorelle Bahçeleri'nde (bir dönem Yves Saint Laurent'in de evi olmuş, mavi tonlarıyla ünlü) dinginliğe sığınabilirsiniz.

Atlas Dağları ise şehrin hemen dışında, karlı zirveleriyle davetkâr bir manzara sunar. İsterseniz güneybirlik bir dağ köyü gezisine çıkabilir, Berberi kültürüyle tanışabilir, hatta Fransız gezginlerin izinden giderek dağlarda kamp yapabilirsiniz.

Marrakeş'in belki tek eksiği deniz kıyısında olmamasıdır. Buna karşılık Casablanca'nın Atlantik sahilleri cazip gelebilir, ancak özgün adıyla "Dar al-Bayda" mistik bir hava taşımaz. Doğrusunu söylemek gerekirse, güzel İstanbul ile hiçbir şehir yarışmaz.

Tarih ve Sanat Şehri: Fes

Marrakeş'ten sonra Fas'ın kalbine, yani Fes'e yöneliyoruz. Şehre dışarıdan baktığınızda beton blokların arasında tipik bir çarpık kentleşme örneği görebilirsiniz. Fakat aceleci davranmayın. Çünkü Medina'ya (eski şehir) girdiğinizde bambaşka bir dünyaya adım atmış olursunuz.

Fes'in simgesi olan Chouara tabakhaneleri, rengârenk boyalı deri havuzlarıyla fotoğraf karelerinize kazınacak. Ancak Fes yalnızca deri işçiliğiyle değil, aynı zamanda baharatların baş döndürücü kokuları, geleneksel Fas yemekleri, bakır kazanların kaydığı hamamları ve Arap-Andalus müziklerinin sokaklardan yükselen tınlarıyla da hafızanıza kazınır.

Bir kahve molası ya da geleneksel naneli çay, yorgunluğunuzu alırken minarelerden yükselen ezan sesi size tarifsiz bir huzur verecektir. Tarihi bir camide dua ederken hissettiğiniz dinginlik, şehri keşfetmek için yeniden güç verir.

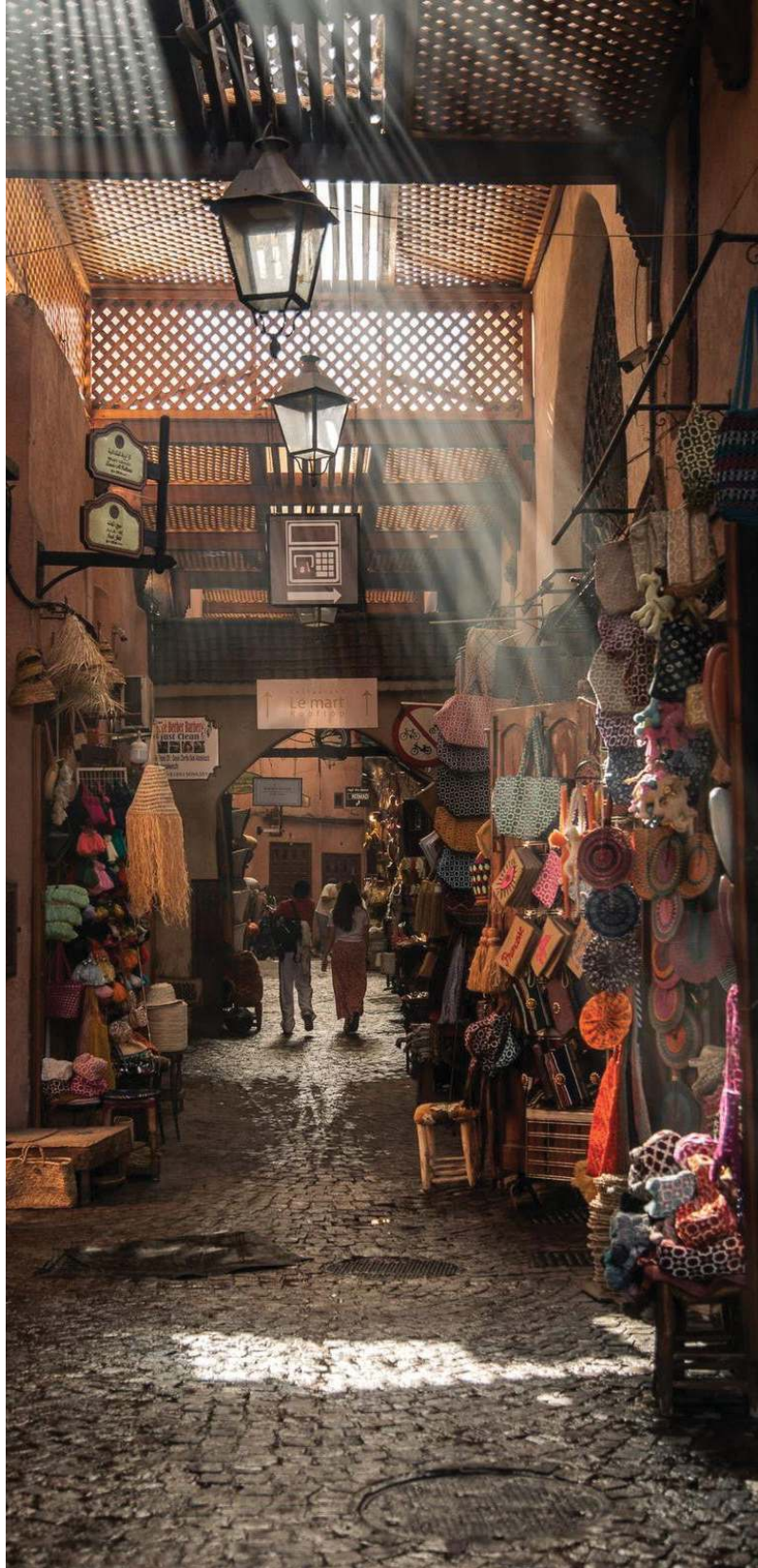
Fes, karmaşık sokaklarıyla sürprizlerle doludur. Haritaları unutun ve kendinizi bu labirentlere bırakın. Bir anda köhne bir sokakta avlusu açık bir riya'dın iç güzelliğini görebilir, mavi çinilerle süslü bir çeşmeye rastlayabilir ya da bakırcıların çekiş sesleri eşliğinde el emeğinin büyüüne kapılabilirsiniz.

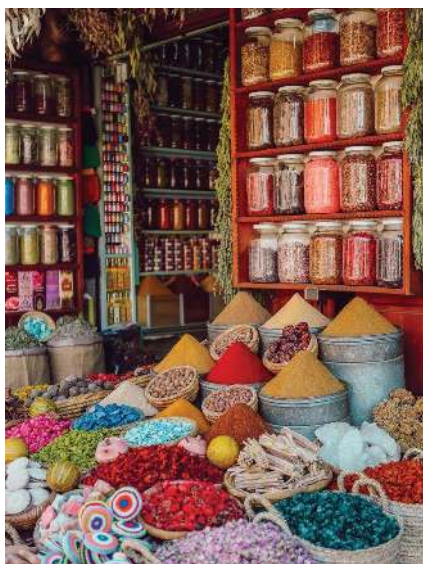
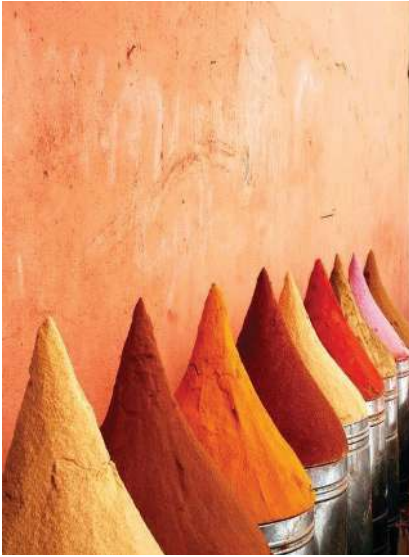
Fas'ın Bütünü: Bir Yolculuk Çağrısı

Fas, yalnızca Marrakeş ve Fes'ten ibaret değildir. Sahra Çölü'nde yıldızların altında uyumak, Essaouira'nın rüzgârlı Atlantik kıyılarında yürümek, Rabat'ın Endülüs bahçelerinde huzur bulmak ya da Meknes ve Volubilis'in Roma kalıntılarında tarihi tanıklık etmek de bu yolculuğun parçalarıdır.

Fas; mistik şehirleri, Berberi kültürü, Arap-İslam mirası, Fransız etkisi, baharatlı mutfağı ve ezgileriyle dünyada eşi benzeri olmayan bir deneyim sunar. Bu ülkeye adım atan herkes, turist değil, gerçek bir gezgin olur.

Görüşmek üzere hoşçakalın!

Ramazan'da

KUDÜS'E DOKUN

Bereketle Ortak Ol

ZEKAT, FİTRE
ve diğer bağışlarınız için
mirasimiz.org.tr

MİRASIMIZ
KUDÜS DERNEĞİ

0212 524 01 01

ZEKAT/FİTRE

İFTAR

KUMANYA

BAYRAMLIK

UÇAK İÇİ TEKSTİLLERİNİN HİJYENİ

ARTIK İSTANBUL

Havalimanı Apron Bölgesindeki
Tesisimizden Sağlanıyor

YİĞİTALP® // INFLIGHT
SERVICES

Dünyanın en büyük üç havalimanından biri olan İSTANBUL HAVALİMANI içerisinde hem de apron bölgesinde, uçak içi tekstil temizleme hizmet tesisi açmanın gururunu yaşıyoruz: **YİĞİTALP INFLIGHT**. Tesisimiz pek çok açıdan dünyada bir ilk. Hemen hemen

dünyadaki bütün havalimanlarında uçak içi tekstilleri, havalimanı dışında bulunan yıkama fabrikalarında yıkanır, paketlenir ve havalimanına kapalı kasa kamyonlar ile getirililerek uçak içerisine servis edilir. Yiğitalp Inflight Tesis, bölgesine büyük bir havalimanı kompleksinde bu servisi havalimanı içerisinden hem de apron bölgesinden sağlayabilen dünyadaki **ilk ve tek** tesis olma özelliğini taşıyor. Tesisin en büyük müşterileri ise THY ve Turkish DO&CO. Bu iki büyük markanın yanında Do&Co organizasyonu

ve kontrolü altında Singapur Airlines, Emirates Airlines, Saudia Airlines, Japan Ana Airlines, Asia Airlines, China Airlines, Biman Airlines ve her tip ve özellikte özel uçaklara da hizmet verilmektedir. Peki bu tesiste bu saydığımız firmalar için neler yapılıyor ve niçin bu kadar hijyen konusunda titiz davranılıyor; sıra ile bahsedelim. THY özellikle son yıllarda gösterdiği ve halen daha da artan büyük başarı grafiği ile tüm dünyada saygın bir marka haline gelmiştir. 514 adetlik uçak filosu ile 128 ülkede yaklaşık 328 noktaya uçan milli gururumuz yine yaklaşık 85,2 milyon kişiyi 2024 yılında taşımıştır. Sadece büyüklük olarak değil konfor ve hizmet kalitesi ile de diğer dünya firmalarına göre en üst seviyededir. Doğal olarak THY'nin yolcularına sağladığı konfor içerisinde **kabin içi tekstillerin hijyeni** de önemli bir kriterdir. Uçuş esna-

sında battaniye (şal), yastık, mini yorgan gibi ürünler tüm yolcuların konforuna ve sağlığına hizmet vermektedir. Kullanılan bu tekstiller, uçuş sonrası kabin görevlilerince toplanmakta ve yıkanıp tekrar kullanıma sunulmak amacı ile firmamıza getirilmektedir. Gerekli temizleme, hijyen, katlama ve paketleme işlemlerini müteakip özel konteynır ve araçlarla tekrar kullanılmak üzere THY tekstil depolarına geri gönderilmektedir. Önceden bu hizmeti Hadımköy tesisimizden vermekte idik. Ama İstanbul havalimanı içerisinde açtığımız toplam 4500 m2 kapalı alana sahip tesisimizde, en son teknoloji makinalar, en kaliteli kimyasallar ile bu hizmeti yerinden vermekteyiz. Uçak içerisi izole ve kapalı bir ortamdır. Dolayısı ile hijyen bu noktada oldukça yüksek önem kazanmaktadır.

Peki hijyen nasıl sağlanmaktadır, önce kısaca buna değinelim, akabinde bu tesisin apronda olmasının önemini anlatmak daha kolay olacaktır. Uçak içerisinde gerek yolcular gerekse personel tarafından kullanılan tekstiller; kullanım amacına göre uygun yıkama programına alınır. Örneğin hemen hemen bütün yolcuların çoğunlukla kullandıkları yastık kılıfı ile battaniyeyi (şal diye de adlandırılır) düşünelim; yastık kılıfında saçımızdan veya derimizden kaynaklı yağlı bir kir, ter, toz olacaktır. Şal yani battaniye ise direkt kıyafetler ile temasta olacak, onların üzerindeki kir, toz ve materyalleri bünyesine katacaktır. Her iki tekstil de materyallerine uygun kimyasallar, üzerlerindeki taşıyabilecekleri kire ve lekeler için uygun çözücüler ile gerekli su ve sıcaklık şartlarında yıkanmalı, silindir ütüden geçip yüksek sıcaklıkta ütülenerek pakete girmeli, yolcuların kullanımı için sunuma hazır hale oldukça hızlı gelmelidir. Tüm bu işlemler esnasında, mümkün olduğu kadar az personel ile temas etmeli, depolamada çok az bekletilmeli, ortam koşulları mümkün olduğu

kadar hijyen ve stabil olmalı ve en önemlisi uçağa kadar en hızlı şekilde ulaşmalıdır.

İşte tam da burada bizim fabrikamızın apronda olmasının önemi devreye girmektedir. İstanbul Havalimanı taşıdığı yoğunluk, bu yoğunluğa bağlı çok fazla güvenlik önlemi dolayısı ile giriş ve çıkışlarda pek çok prosedür ve bu prosedürlere bağlı beklemler olmaktadır. Zaman kaybı, uçaklar için tartışılmayacak bir problemdir, gecikecek temiz tekstil, uçağın kalkışını etkileyecektir. Bekleme ve nakliye esnasında oluşabilecek hijyen kaybı ise, uçak içi hijyenini ve doğal olarak bu kapalı ortamda yolcu ve mürettebat sağlığını etkileyecektir. YİĞİTALP INFLIGHT IGA tesisi, bu çok önemli iki konuyu, apronda yer alması sebebi ile elimine etmektedir. Bu uygulama, sadece ülkemizde değil, bu boyutta dünyada bir ilktir. Biraz da tesis hakkında bilgi vermek isterim. Tesisimiz iki ayrı üretim katından oluşur. Bir katımız tamamen THY için rezerve edilmiştir. Bu katta günde 50.000-60.000 adet arası battaniye (şal) ve 25.000-30.000

adet arası yastık kılıfı temizlenerek yolcuların konforuna sunulmaktadır. Diğer katta ağırlıklı Turkish Do&Co firmasına hizmet verilmekle birlikte, havalimanı içerisinde bulunan ve çok daha küçük miktarlarda hizmet isteyen firmalara da üretim yapılmaktadır. Bu katta da ortalama günde 7.000-10.000 kg aralığında tekstil temizlenmektedir. Tüm bu işlemler yapılırken sağladığımız istihdam ise yaklaşık 150 personel civarındadır. Seçilen makine parkuru, yüksek kapasiteli yıkama ve kurutma makinaları, katlama ve ütüleme parkuru ve bunlara konveyörlerle bağlı paketleme parkuru olarak sınıflandırabiliriz. Sadece bu amaç için alınan ve en üst düzeyde hijyen sağlayan otomasyona dayalı katlama, paketleme, istifleme kombinasyonlu makine parkuru; bu işe verdiğimiz önemin en büyük göstergesidir. Biz **YİĞİTALP INFLIGHT** olarak, en üst kalitede hizmet ve hijyenin tedarikini sağlamanın ve dolayısı ile THY ve Turkish Do&Co nun bu konuda bizi tercih etmesinin de haklı gururunu yaşamaktayız.

BÖLGESEL TURİZMİN HAVA ULAŞIMI İLE ENTEGRASYONU: ALANYA PERSPEKTİFİ

Alanya, otelleri, tarihi yerleri ve zengin çeşitlilik içeren aktiviteleri ile Türkiye turizminde diğer bölgelerden ayrılan önemli bir konuma sahiptir. Ancak Alanya gibi büyük bölgesel turizm noktalarının sürdürülebilirliği ve rekabet gücü, yalnızca doğal ve kültürel çekicilikleriyle değil, aynı zamanda bu destinasyonlara erişilebilirlik düzeyi ile doğrudan ilişkilidir.

Havacılık, Turizmin Sadece Taşıyıcısı Değil, Belirleyicisidir

Alanya, otelleri, tarihi yerleri ve zengin çeşitlilik içeren aktiviteleri ile Türkiye turizminde diğer bölgelerden ayrılan önemli bir konuma sahiptir. Ancak Alanya gibi büyük bölgesel turizm noktalarının sürdürülebilirliği ve rekabet gücü, yalnızca doğal ve kültürel çekicilikleriyle değil, aynı zamanda bu destinasyonlara erişilebilirlik düzeyi ile doğrudan ilişkilidir.

Sektör profesyonellerinin yakından gözlemlediği üzere, özellikle uluslararası turizm hareketlerinin yoğun olduğu bölgelerde hava ulaşımı, turizmin besleyici bir unsuru

olmaktan çıkmış, bizzat belirleyici unsuru olmuştur. Bu bağlamda Alanya, Türkiye’de hava ulaşımı ile turizmin en güçlü biçimde bütünleştiği destinasyonlardan biri olarak öne çıkmaktadır. Mart ayı itibarıyla başlayan ve kasım ayına kadar devam eden turizm sezonu, bölge turizmini kısa dönemli bir faaliyet olmaktan çıkarak yarı yıl geneline yayılan bir ekonomik ekosistem haline getirmektedir. Bu yapı içerisinde; paket tur operatörleri, charter ve tarifeli uluslararası uçuşlar ile konaklama ve yer hizmetleri birbirini besleyen ayrılmaz bir zincir oluşur. Dolayısıyla Alanya özelinde turizmi, hava ulaşımından bağımsız düşünmek mümkün değildir.

Tarihsel Dönüşüm ve İstatistiksel Görünüm

İl olma gündemini koruyan Alanya, konumu itibarıyla Antalya Havalimanı’na 136 km, Gazipaşa Havalimanı’na ise 43 km uzaklıktadır. Bu mesafeler her ne kadar ulaşılabilir olsa da sürdürülebilirliği konusunda soru işaretleri bırakmaktadır.

Gazipaşa-Alanya Havalimanı’nın 12 Temmuz 2010 tarihinde Borajet’in İstanbul seferiyle ticari uçuşlara başlaması, Alanya turizmi açısından büyük büyümeye olanak sağlamıştır. Havalimanının 2011 yılında uluslararası uçuşlara

açılmasıyla birlikte, bölgedeki erişilebilirlik paradigması köklü bir biçimde değişmiştir. Daha önce Antalya Havalimanı merkezli uzun kara transferlerine dayanan yapı, Gazipaşa Havalimanı sayesinde daha kısa erişim süreleri, daha yüksek destinasyon memnuniyeti ve doğrudan uçuş imkanları ile dönüşüme uğramıştır.

Rakamlar da bu gelişimi ve potansiyeli desteklemektedir:

- **2024 Gerçekleşen:** Alanya-Gazipaşa Havalimanı’na toplam 1.051.608 yolcu gelmiştir.
- **2025 Tahmini:** Alanya’ya gelen yabancı misafir sayısının Antalya Havalimanı için 2.600.000-2.800.000 bandında; Gazipaşa-Alanya Havalimanı için ise 700.000-900.000 bandında olması öngörülmektedir.

Mevcut Darboğaz: Karayolu Kapasitesi ve Transfer Süreleri

Havalimanı altyapısındaki bu gelişmelere rağmen, günümüzde mevcut mesafeler zorlayıcı bir hal almaya başlamıştır. Alanya turizminin tam kapasite kullanılamaması ve şehrin kendine ait büyük ölçekli bir havalimanının olmaması, yetkilileri farklı çözümler bulmaya zorlamıştır.

Antalya-Alanya arasındaki uzun mesafenin yanında, bu yolun yoğun olması gelen turist açısından memnuniyetsizlikler çıkarmaktadır. Özellikle yüksek sezonda Antalya Havalimanı'ndan ulaşımın zorlayıcı sebeplerden dolayı 3 saat ve üzerine çıkması ciddi bir handikaptır. Gazipaşa Havalimanı-Alanya arası, Antalya'ya kıyasla daha kısa olsa da bu yolun da artık tam kapasite açısından bazı zorlukların çıkmasına neden olduğu görülmektedir.

Çözüm ve Entegrasyon: Yeni Çevre Yolu Projesi

Sivil havacılığın yerdeki tamamlayıcısı olan karayolu altyapısında, daha hızlı ulaşılabilirliği destekleyici, trafik ışıklarının trafik akışına engel olmadığı bir çevre yolu konuşturulmaya başlanmıştır. Bu çevre yolunun memnuniyeti artırma ve havacılık ile turizmi birleştirici önemli bir unsur olması beklenmektedir.

Projenin hayata geçmesiyle hedeflenen kazanımlar şunlardır:

1. Antalya Entegrasyonu: Antalya Havalimanı'ndan Alanya'ya ulaşım süresinin 1-1.5 saat aralığına inme-

si ve bu zorluğu giderecek bir "can suyu" olması beklenmektedir.

2. Gazipaşa Entegrasyonu: Yeni çevre yolu projesinde Alanya-Gazipaşa ulaşımının 25-30 dakikaya düşmesi beklenmektedir.

Sonuç ve Sektörel Öngörüler

Hava ulaşımı, Alanya turizmi için yalnızca bir taşıma aracı değil; talep yaratan, yönlendiren ve sürdüren stratejik bir unsurdur. Avrupa pazarından doğrudan uçuşlar destinasyon tercihi belirleyici olmakta, uçuş frekanslarının artması sezonun tüm aylarına yayılmasını sağlamaktadır. Ayrıca charter uçuşlarının yanı sıra tarifeli seferlerin

artması, bireysel turist sayısını yükseltmektedir. Sonuç olarak; Alanya turizminde hem Antalya Havalimanı'nın hem de Alanya-Gazipaşa Havalimanı'nın etkisi önem arz etmektedir. Ancak yeni çevre yolu projesinin hayata geçmesi, Alanya turizmini tam kapasite kullanma açısından büyük önem taşımaktadır. Ulaşım sürelerinin kısalmasıyla birlikte, Alanya-Gazipaşa Havalimanı'nın charter uçuşlarının artırılarak Antalya Havalimanı yükünün Gazipaşa Havalimanı'na aktarılması mümkün olacaktır. Havacılık sektörü ve yerel yönetimlerin bu entegrasyonu, bölge turizminin gelecekteki kapasitesini ve sürdürülebilirliğini belirleyecektir.

TÜSHAD BULUŞMALARININ İLKİ DÜZENLENDİ

6 Kasım 2025 tarihinde dernek binamızda, TÜSHAD Buluşmaları başlığı altında düzenlenen etkinlik serimizin ilkinin gerçekleştirdik. Bu özel buluşmanın ilk konuğu, Türk Hava Yolları Eski Genel Müdür Yardımcısı Sayın Halil Tokel oldu. Üniversite öğrencileri, dernek üyeleri ve yönetim kurulu üyelerimizin katılımıyla gerçekleşen programda, havacılık sektörüne dair tecrübeler ve birikimler samimi bir ortamda paylaşıldı. Serinin ilk etkinliği olması nedeniyle katılımcılar ve organizasyon ekibi açısından ayrı bir heyecan taşıyan buluşma, yaklaşık iki saat sürdü.

Programın soru-cevap bölümünde gençlerin yoğun ilgisi dikkat çekerken, kariyer yolculukları, sektör dinamikleri ve gelecek perspektifleri üzerine verimli bir etkileşim sağlandı. Katılımcılar için ilham verici bir atmosferde geçen etkinlik, program sonunda düzenlenen uçak maketi çekilişiyle keyifli bir şekilde tamamlandı.

TÜSHAD Buluşmaları kapsamında hayata geçirilen bu ilk etkinlik, derneğimizin bilgi ve tecrübe paylaşımını merkeze alan yaklaşımını yansıtmaya açısından özel bir anlam taşıdı. Alanında önemli görevler üstlenmiş isimleri gençlerle ve üyelerimizle bir araya getirmeyi

hedefleyen bu buluşmaların, önümüzdeki dönemde farklı konu ve konuklarla devam etmesi planlanıyor. Bu yönüyle etkinlik, yalnızca bir söyleşi olmanın ötesinde, sürdürülebilir bir etkileşim ve ilham platformunun başlangıcı niteliğini taşıdı.

TÜSHAD ANADOLU'DA GÖKLERİN GELECEĞİ İLE BULUŞMA

Sivil havacılığımızın en kıymetli sermayesi, şüphesiz ki arkamızdan gelen donanımlı ve heyecan dolu yeni nesillerdir. **Tüm Sivil Havacılar Derneği (TÜSHAD)** olarak, 7 Aralık Dünya Sivil Havacılık Günü coşkusunu sadece kendi içimizde değil, bu mesleğin geleceği olan üniversiteli genç kardeşlerimizle paylaşmak istedik. Bu vizyonla rotamızı Anadolu'nun iki güzide eğitim yuvasına; **Konya Karatay Üniversitesi ve Elazığ Fırat Üniversitesi'ne** çevirdik. Amacımız sadece bir kutlama yapmak değil, sektörün tozunu yutmuş profesyoneller ile o tozu yutmaya hevesli gençleri bir araya getirmektir.

Konya Karatay Üniversitesi'ndeki buluşmamız, tecrübesiyle göklerde iz bırakmış Kaptan Pilotumuz **Celal Bek** liderliğinde gerçekleşti. Celal Kaptan'ın, mesleğin inceliklerini ve disiplinini aktardığı vizyoner sunumu, salondaki gençlerin gözlerindeki ışıltıyı daha da parlattı. Teorik bilginin sahadaki pratiğe na-

sıl dönüştüğü ise kabin ekibimizin kıymetli üyeleriyle masaya yatırıldı. Purser **Yasemin Demirel**, Kabin Amirleri **Alev Doğan** ve **Enes Bilgin** ile Kabin Memuru Tuğçe Özev; öğrencilerin merak ettiği soruları içtenlikle yanıtlayarak, onlara mesleki bir yol haritası çizdiler. Konya'daki ev sahipliği ve organizasyonun kusursuzluğu, üniversitenin eğitime verdiği değeri bir kez daha kanıtlar nitelikteydi.

Eş zamanlı olarak rotamızın diğer ayağı olan Elazığ'da, bizzat TÜSHAD Başkanımız **Çağrı Kaya** önderliğinde Fırat Üniversitesi öğrencileriyle kucaklaştık. Başkanımızın kabin amiri kimliğiyle kattığı liderlik vizyonu, Kabin Memuru **Fadime Özbek**'in sahadaki güncel deneyimleri ve Teknisyen **Kenan Paşinli**'nin havacılığın mutfağına dair teknik paylaşımları ile birleşince ortaya muazzam bir bilgi şöleni çıktı. Fırat Üniversitesi'nin akademik kadrosunun ve öğrencilerinin ilgisi, havacılığın sadece büyük şehirlerde değil, tüm Türkiye'de ne denli güçlü bir tutku olduğunu bizlere bir kez daha gösterdi.

Her iki üniversitede de karşılaştığımız manzara bizleri gururlandırdı. Karşımızda sa-

dece ders dinleyen öğrenciler değil; sorgulayan, araştıran, sektörü yakından takip eden ve mesleki etik değerlere sahip çıkan pırıl pırıl bir gençlik bulduk. Okullarımızın, öğrencilerini sadece akademik bilgiyle değil, sektörel vizyonla da donatarak mezun etmeye hazırlandığını görmek geleceğe dair umutlarımızı yeşertti. Gençlerin enerjisi ve zekası, tecrübeli ekiplerimizin birikimiyle harmanlandığında, Türk sivil havacılığının emin ellerde olduğunu hissettik.

TÜSHAD olarak, tecrübe ile gençlik enerjisi arasında köprü olmaya devam edeceğiz. Bizleri en güzel şekilde ağırlayan Konya Karatay ve Elazığ Fırat Üniversitelerine, değerli hocalarımıza ve gökyüzü sevdalısı tüm öğrenci kardeşlerimize teşekkür ediyoruz.

8 Aralık Uluslararası Sivil Havacılar Günü Kapsamında

GELECEĞİN HAVACILARIYLA BULUŞTUK

8 Aralık Uluslararası Sivil Havacılar Günü kapsamında, İstanbul Aydın Üniversitesi Havacılık Kulübü ve Kanatlarımız Altında Topluluğuyla beraber ev sahipliğinde düzenlenen ve sektörün önde gelen isimlerini gençlerle buluşturan etkinlikte, Tüm Sivil Havacılar Derneği (TÜSHAD) olarak sponsor dernek olmanın gururunu yaşadık. Havacılığın bugününü ve yarını aynı çatı altında bir araya getiren bu anlamlı organizasyon, hem sektör temsilcileri hem de havacılığa gönül vermiş gençler için son derece verimli ve ilham verici bir buluşma oldu.

"Havacılığın Geleceği Yeniden Yazılıyor" mottosuyla gerçekleştirilen etkinlikte; havayolu işletmeciliğinden terminal yönetimine, ticari havacılıktan teknoloji ve dijitalleşmeye kadar pek çok farklı alanda üst düzey yöneticiler ve sektör profesyonelleri bilgi ve deneyimlerini öğrencilerle paylaştı. Skyconnect 2.0 C-Level Summit & Aviation Fest Türkiye'nin havacılığa yön veren isimlerin de katılımıyla gerçekleşen panelde havacılık sektöründe yaşanan dönüşümü hızlandıran stratejik yaklaşımlar, üst düzey liderlik deneyimleri ve yeni iş birliklerine zemin hazırlayan güçlü networking olanakları, bu özel zirvede bir araya gelmiştir. Sektöre yön veren isimlerin bilgi ve tecrübelerini paylaştığı organizasyon, havacılığın bugünü ile yarını arasında önemli bir köprü kurmayı hedefleyerek kapsamlı bir şekilde ele alındı.

Havacılığın geleceğini şekillendiren güncel trendlerin ele alındığı etkinlikte; sektörün güçlü aktörleri ile ortak bir vizyon etrafında buluşmuş, katılımcılara kariyer hedeflerini ileriye taşıyabilecekleri değerli bir paylaşım ve etkileşim ortamı sunulmuştur. Bu yönüyle zirve, yalnızca bir buluşma değil, aynı zamanda Türk sivil havacılığının geleceğine ışık tutan önemli bir platform olmuştur. TÜSHAD olarak bu etkinlikte yer almaktan en

büyük mutluluğumuz, gençlerin gözlemindeki havacılık tutkusuna bir kez daha yakından şahit olmak oldu. Soru-cevap bölümlerinde öğrencilerin gösterdiği ilgi, sektöre dair merakları ve gelecek hedeflerini net bir şekilde ifade etmeleri, Türk havacılığının geleceği adına umut verici bir tablo ortaya koydu. Gençlerin hevesi, enerjisi ve öğrenme isteği; bu tür etkinliklerin ne kadar kıymetli ve gerekli olduğunu bir kez daha gözler önüne serdi.

Etkinlik boyunca yapılan paylaşımlar yalnızca teknik bilgi aktarımıyla sınırlı kalmayıp; kariyer yolculuklarında karşılaşılabilecek zorluklar, sektörde sürdürülebilir başarının anahtarları, liderlik, vizyon ve etik değerler gibi konularda da gençlere önemli bakış açıları sundu. Katılımcı konuşmacıların samimi anlatımları, kendi kariyer hikâyelerini tüm gerçekliğiyle paylaşmaları, öğrenciler üzerinde güçlü bir motivasyon etkisi yarattı.

TÜSHAD olarak temel hedeflerimizden biri; havacılık sektöründe bilgi paylaşımını artırmak, gençleri sektöre daha erken aşamada buluşturmak ve geleceğin nitelikli havacılık profesyonellerinin yetişmesine katkı sağlamaktır. Bu kapsamda 8 Aralık Uluslararası Sivil Havacılar Günü

vesilesiyle gerçekleştirilen bu değerli organizasyona sponsor olarak destek vermek, derneğimizin misyonuyla birebir örtüşmektedir.

Başta İstanbul Aydın Üniversitesi yönetimi ve organizasyon ekibi olmak üzere, bilgi ve tecrübelerini gençlerle paylaşan tüm değerli konuşmacılara teşekkür ediyoruz. TÜSHAD olarak, gençlerin havacılık sevdasına dokunan, onları cesaretlendiren ve yol gösteren her platformda yer almaya; sektör ile gençler arasında güçlü bir köprü olmaya kararlılıkla devam edeceğiz. Geleceğin havacılarını bugünden desteklemenin, Türk sivil havacılığının yarınlarına yapılan en değerli yatırım olduğuna inanıyor; bu inançla çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

TÜSHAD Derneği olarak; Dernek Sorumlumuz Ali Yaşar Aydoğan, Dernek Başkan Yardımcımız Berrak Damla Yıldırım ve Türk Hava Yolları Strateji Direktörü Levent Konukcu ile Ajet Ticari Direktörü katılımıyla günün sonunda hatıra fotoğrafı çektirdik. Bu süreci birlikte yürüttükleri ve destekleri için her zaman yanımızda olan Dernek Yetkilimiz Eyüp Aksu'ya, ayrıca kendisine yardımcı olan Ebrar Advieye Güngör'e teşekkür ederiz.

/tushadorg

